

# GOVORIMO HRVATSKI

broj 33  
svibanj  
2024.

školski list  
Hrvatske  
nastave  
u Švicarskoj  
Konfederaciji

Naš ponos

Likovno-literarni kutak

Zabavni kutak

Cipelice lutalice



tema broja:  
**UMJETNOST**

## RIJEČ UREDNICE

Dragi učenici i roditelji, dragi čitatelji našeg lista i drugi ljubitelji Hrvatske nastave u Švicarskoj, izšao je novi, 33. broj školskog lista *Govorimo hrvatski*. Drugu godinu zaredom školski se list bavi temom broja, a ove je godine to umjetnost u svim njezinim oblicima. Učenici su tijekom godine proučavali filmsku, glazbenu, likovnu umjetnost i književnost te hrvatske umjetnike predstavnike pojedinih vrsta umjetnosti. Osim što smo se bavili umjetnošću, od prošlog smo svibnja organizirali izlet učenika i roditelja u Park malog princa u Francusku, kino večeri u Centru hrvatske nastave u Dietikonu, Noći čitanja uz Švicarsku noć čitanja, Noć u knjižnici uz Švicarski dan čitanja naglas i još štošta. Sudjelovali smo na brojnim natječajima, a osvojili smo i vrijedne nagrade. I ove godine potražite likovne i literarne radove naših učenika u Likovno-literarnom kutku, zabavite se uz naš Zabavni kutak i nemojte zaboraviti turističku brošuru Cipelice latalice koja ove godine donosi glavni grad Republike Hrvatske Zagreb.

Čitajte o hrvatskom na hrvatskom!

Manuela Obad, glavna i odgovorna urednica



*Govorimo hrvatski*, školski list Hrvatske nastave u Švicarskoj Konfederaciji (broj 33)

**IZDAVAČ:** Udruga roditelja Hrvatske nastave u Švicarskoj Konfederaciji

**NASLOVNICA:** Lorena Lovrić, 5. r., Frauenfeld

**LEKTORICA:** Zlata Maršić Ferić

**UREDnice i LEKTORICE LITERARNOG KUTKA:**

Kristina Galović i Martina Kovačević Rakonić

**UREDnica LIKOVNOG KUTKA:** Sara Marđetko

**ZABAVNI KUTAK:** Anita Banović i Andrea Tomašević

**SUUREDnica i KOREKTORICA:** Marta Obad

**GLAVNA i ODGOVORNA UREDnica:** Manuela Obad

**GRAFIČKO OBLIKOVANJE LISTA:** Anja Kovačić

**TISAK:** Tiskara Kovačić

**NAKLADA:** 490 primjeraka

## SADRŽAJ

UVODNIK	2
NAŠ PONOS	3
OBILJEŽILI SMO	4
TEMA BROJA: UMJETNOST	16
LIKOVNO-LITERARNI KUTAK	24
ZABAVNI KUTAK	33
CIPELICE LATALICE	35



Nagrađena učenica Viktorija Vitez

## JOSIP PUPAČIĆ i JA

Tekst: Mija Rajić i Marta Obad, učiteljice

Učenice Hrvatske nastave u Švicarskoj, Luna Blažak iz nastavnog mjesta Nussbaumen i Klara Antunović iz nastavnog mjesta Kappeli, na međunarodnom likovno-literarnom natječaju *Josip Pupačić i ja* u organizaciji Osnovne škole Josip Pupačić iz Omiša u svibnju 2023. su osvojile 1. i 2. mjesto. Luna je za svoju pjesmu *Voljeti more* osvojila 1. mjesto u kategoriji literarnih radova na hrvatskom jeziku u stranim državama, a Klara je osvojila 2. mjesto za svoj rad *Svitanje na moru* u kategoriji likovnih radova za predmetnu nastavu. Neizmјerno smo ponosni na uspjeh naših učenica te im i ovom prilikom od srca cestitamo na iznimnom uspjehu!



Svitanje na moru, Klara Antunović

## 1. NAGRADA NA MEĐUNARODNOM NATJECANJU

## SRCE ZA HRVATSKU

Tekst: Marta Obad, učiteljica

**K**ad ove stihove, nakon obrađenih hrvatskih narječja i dijalekata, dobijete od svoje učenice, morate prštati ponosom. Umjetničku vrijednost ove prekrasne pjesme prepoznala je i OŠ Stjepana Radića iz Imotskog koja je Viktoriji Vitez, učenici 9. razreda iz nastavnog mjesta Luzern, dodijelila 1. nagradu na međunarodnom likovno-literarnom natječaju *Velimir Đerek Sokol - Srce za Hrvatsku*, za njezinu pjesmu *Srce za Hrvatsku*.

Čestitke, Viki, pobednice i imenom i talentom i radom i zalaganjem!

*Srce za Hrvatsku*

Od kad sem na svetu  
poslušam od dede pričarsi  
i od bake zagorski.

Moja mama, vujece, si skupa se spominaju.  
Poslušam, srce veli hrvatski je,  
a glava si misli da je kineski.

Čujem: „No kak si kaj?  
Kaj me tak glediš?  
Pa kaj ti mene niš ne razmeš?“

V srcu ih se ja razmem,  
sem nikak da kaj odgovorim.  
Veliju: „Strpi se, bu to došlo.“

Čekam taj fraj.  
Ma ko bi čekal?!  
Srce je već vu Hrvatskoj.

Viktorija Vitez

## NAŠI NAGRAĐENI UČENICI

## VELIKANI HRVATSKE PROŠLOSTI

Tekst: Sara Marđetko, učiteljica

**P**od mentorstvom učiteljice Sare Marđetko učenici su se i ove godine odazvali likovnom natječaju *Velikani hrvatske prošlosti* s temom *Dražen Petrović - hrvatski košarkaš*, u organizaciji OŠ Grigor Vitez.

Učenica drugog razreda Elena Petrović iz nastavnog mjesta Solothurn osvojila je treće mjesto, a učenici drugog razreda Viti Peić iz nastavnog mjesta Dulliken rad je pohvaljen.



Treće mjesto za Elenu Petrović

*Voljeti more*

Sunce,  
vjetar  
i šum mora

najdraži su mi osjećaji.  
Ležim na plaži  
dok me sunce grije.

Nema lijepšeg  
Od mirisa mora.

Miris sreće,  
slobode  
i opuštanja.

Toplo,  
lijepo,  
slatko,  
sretno.

Plivam,  
ronim,  
spavam.

Uživam u tom osjećaju.  
Ipak, nema toga uvijek.

Luna Blažak, 8. r., Nussbaumen

ŠVICARSKI DAN ČITANJA NAGLAS

# NOĆ U KNJIŽNICI

2023.



Tekst i fotografije: Manuela Obad, učiteljica

**U**okviru projekta *Noć u knjižnici uz Švicarski dan čitanja naglas* 2023. učenici nastavnog mjesto Opfikon s učiteljicom Manuelem Obad prenoćili su u knjižnici Centra hrvatske nastave u Dietikonu u petak, 12. svibnja 2023. godine.

Švicarski dan čitanja naglas nacionalna je kampanja Švicarskog instituta za medije za djecu i mladež usmjerena na poticanje čitanja i važnosti čitanja naglas. Tim se povodom svake godine u svibnju diljem Švicarske organiziraju aktivnosti čitanja naglas, a u projektu sudjeluju škole, vrtići, knjižnice, nakladničke kuće, ali i poznate osobe, pisci, učitelji...

U obilježavanje Švicarskog dana čitanja naglas prošlog se svibnja uključila i Hrvatska dopunska škola projektom *Noć u knjižnici*. Projekt je osmisnila učiteljica Manuela Obad, a sastojao se od nekoliko aktivnosti. Noć u knjižnici započela je dolaskom učenika u večernjim satima i dogovorom oko pravila ponašanja kojih su se učenici trebali držati cijelu noć, a koje su potvrdili vlastoručnim potpisom. Jedno od važnijih odnosilo se na mobilni uređaj, koji su učenici spremili kod učiteljice, te ga preuzeći tek iduće jutro.

Nakon početnih dogovora uslijedile su aktivnosti vezane uz samo čitanje. Učenici su čitali odlomke dječjeg pustolovnog romana *Koko i duhovi* Ivana Kušana. Svaki je učenik izvukao papirić na kojem je bio isписан numerirani odlomak romana nakon čega su učenici sjeli u krug te čitali dijelove romana redoslijedom tako da svatko pročita svoj dio. Čitanjem su platili ulaznicu za kino nakon večere, a nakon čitanja i razgovora o pročitanim odlomcima, uslijedila je zajednička pizza večera.

Siti i sretni bili su spremni za pravo kino iskustvo uz kokice i projekciju igranog filma *Koko i duhovi* prema predlošku romana koji su čitali ranije te večeri.

Nakon filma, koji su učenici napeto i s oduševljenjem pratili do zadnjeg kадra i razgovora o dojmovima, uslijedilo je spremanje za spavanje. Učenici su noć proveli u vrećama za spavanje, spavajući među knjigama i riječima koje će tek pročitati i upoznati u godinama i projektima koji slijede.

Jutro je pak donijelo nova uzbudjenja. Na doručku, koji su velikodušno pripremili roditelji učenika, pridružila se



Čitanje ulomaka romana



Spremni za noć u knjižnici



Učenici iz Opfikona



Kino projekcija filma



Na snimanju reportaže



S ekipom HRT-a



Izjave o projektu i HDŠ dali su i roditelji učenika



Kino ulaznice za filmsku projekciju

## ŽIVOT U MULTIKULTURALNOJ ZAJEDNICI

**TO SAM JA I TIME SE PONOSIM!**

Tekst: Marta Obad, učiteljica

**T**ko sam ja? Gdje pripadam? Što mi je najvažnije u životu? Što ne volim? Tko ili što čini korijenje moga života? Bez čega ne mogu? Odgovore na ova i još neka pitanja osvijestili smo na početnim satima hrvatske nastave ove školske godine. Izradili smo plakate o sebi, naslikali autoportrete, a zatim pričali zanimljive priče. Zaključili smo kako nismo svi jednaki, ali kako nas upravo različitost čini posebnima. U nekim drugim prilikama zasigurno nije lako biti drugačiji u odnosu na većinu, no što ako nas to izdvaja? Što ako „drugačijost“ bogati društvo u kojem živimo, radimo i stvaramo?

Našu nastavu nastavili smo ponavljajući slovo š i učeći legendu o dolasku prvih Hrvata na prostor današnje Hrvatske. Kako smo se samo smijali pamteći njihova imena. Dvije sestrice, Tugu i Bugu, lako je zapamtiti, Hrvata da i ne spominjemo. Još samo četvorica – Klukas (skoro kao Lukas), Muhlo (kao muha), Lobelo (kao Labello) i Kosjenc (ahaaaa, njegovim imenom je Ivana Brlić Mažuranić bila inspirirana smišljajući Kosjenkino ime). Svi su na broju! Zamislite tek iznenađenja kod nekih učenika kad su shvatili kako prvi Hrvati u našu Hrvatsku nisu stigli 1991. godine, već u davnom 7. stoljeću.



Malo nas je, al' nas ima

Nakon prvih Hrvata na red je došlo Njezino veličanstvo – glagoljica. Ponos pršti našim učionicama jer je gospodična samo naša. „Učiteljice, napisat ću svoje ime glagoljicom na svim knjigama u školi. Svi će onda znati kome pripadaju.“ Kralju Zvonimire, skidamo ti kapu! Hvala ti na daru u ime crkve svete Lucije i u ime svih nas Hrvata, u Domovini i izvan nje, jer našom Baščanskom pločom svjedočimo postojanje onoga što jesmo i danas, 923 godine kasnije (Baščanska ploča je napisana oko 1100. godine, op.a). Igranjem



Baščanska ploča

uloga oživjeli smo kralja Zvonimira i njegove naredbe (učeničkim rječnikom) jadnom opatu Držihi koji šuti, sluša i kleše kamen vapnenac. Ako opatu nije bilo teško klesati kamen, kako bi onda nama bilo teško utiskivati početna glagoljična slova svog imena u foliju i ukrasiti ih izvornim hrvatskim pleterom?! Kako?

O dolasku prvih Hrvata na prostor današnje Hrvatske, glagoljici, slovu š umjesto sch, povijesti kravate, 7 padeža i svemu onome što samo naučili ili ćemo tek naučiti, želimo upoznati i naše švicarske, talijanske ili možda portugalske prijatelje. Zašto baš njih? Pa zato što zajedno s njima, i mnogim drugima, činimo društvo u kojem se ne treba bojati reći: „Da, to sam ja i ponosim se time, ali prihvaćam i tebe i ono čime se ti ponosiš.“

Uslijedila je radionica s grančicama različitih veličina i debljina. Svaka grančica predstavlja pojedinca koji je drugačiji i lomi se sporije, brže ili se, pod istom silom, uopće ne lomi, ali kad smo grančice povezali u snop bilo ih je nemoguće slomiti. Naša grančica čini važnu snagu snopa, a time smo osvijestili dvije činjenice. Prva je da snaga jedne nacije u multikulturalnom društvu leži u zajedništvu, a druga da naš identitet i mi, unatoč različitostima u odnosu na druge nacije, grade, bogate i jačaju društvo u kojem živimo.

Zbog svega navedenog, sa zadovoljstvom smo prihvatali poziv da 28. listopada 2023. u Altdorfu obilježimo Dan migranata. Na misnom slavlju, na kojem su sudjelovale talijanska, portugalska, švicarska i naša, hrvatska, zajednica, čitali smo i pjevali na hrvatskom jeziku. Kasnije je održan domjenak na koji je svaka zajednica donijela svoje specijalitete. Ne želimo nikoga uvrijediti, ali kulen, pogača, pita i fritule bili su glavne zvijezde.

Na samom kraju ove lijepе priče ponavljamo još jednom: „To smo mi i time se ponosimo!“



Utiskivanje slova glagoljice u folije



Radionica s grančicama



Sve o meni



Utisnuta slova glagoljice u folije

KRAJ ŠKOLSKE GODINE

# ŠKOLSKI IZLET U PARK MALOG PRINCA U FRANCUSKU

Priredile učenice iz nastavnog mesta Urdorf:  
Mia i Lara Luburić, 4. r.

Dana 17. lipnja 2023. stotinjak učenika hrvatske škole, njihove obitelji i učiteljice išli su na školski izlet u Ungersheim u Francusku u Park Malog princa.

Lara: „Ranije smo u školi u Urdorfu gledali film o Malom princu. Jako mi se svidio film i htjela sam ići na izlet.“

Krenuli smo u osam sati, a napunili smo čak dva autobusa! Putem smo se dva sata družili, igrali Uno, pjevali, slušali hrvatske pjesme i smijali se. Kad smo stigli u Ungersheim, prvo smo napravili jednu zajedničku sliku, a onda je svatko otišao svojim putem kako bismo istraživali park.

Mia: „Lara, moj tata i ja išli smo na vožnju balonom.“

U podne smo se svi sastali na zajedničkom pikniku. Svatko je ponio nešto za jelo i piće. Svi smo se najeli i bilo je ukusno.

Lara: „Moj je tata našao hladovinu i legao. Došla je učiteljica Mija i povela nas zajedno s drugim djevojčicama na jedan veliki tobogan u obliku zmje koji je radio sssss dok smo se vozili. Poslije smo izlali sladoled.“

## SCHAFFHAUSEN I FRAUENFELD U EUROPA PARKU

Izlet učenika i roditelja nastavnih mjesto Schaffhausen i Frauenfeld povodom kraja školske godine u Europa park s učiteljicom Sarom Marđetko



Put do Francuske kratili smo oslikavanjem lica



Zajednička fotografija

Viva la musica – živjela glazba!

## NOĆI ČITANJA U UČIONICAMA HRVATSKE ŠKOLE

Pripremila: Mija Rajić

Fotografije: Manuela Obad, Mija Rajić,  
Linda Markus, Zlata Maršić Ferić

**Š**vicarska noć čitanja nacionalna je kampanja za poticanje čitanja švicarskog Instituta za medije za djecu i mladež SIKJM. Svake godine u studenom u školama, knjižnicama, vrtićima i mnoštvu drugih ustanova organizira se ova kulturna manifestacija. Učiteljice Hrvatske nastave u Švicarskoj već niz godina na različite načine prate švicarske kolege i u svojim učionicama organiziraju Noći čitanja na istu temu. Ove školske godine zadana tema bila je Viva la musica, a s obzirom na to da istovremeno na hrvatskoj nastavi na različite načine proučavamo umjetnost i sve njezine vrste, tema se izvrsno uklopila u našu nastavu.

Čitanje naglas naučinkovitija je metoda podučavanja čitanja za djecu. Kada čitamo naglas, izlažemo djecu novim riječima, konceptima pisanih jezika, strukturama priča i osnovama gramatike i sintakse, što utječe na opći razvoj pismenosti. U zagrljaju knjige, djeca uče kako su riječi moćne. Mudrim odabirom literature učenici se susreću s književnosti koja je odraz tradicija, stilova i mišljenja jednog društva, a čitajući se potiče razvoj kritičkog i apstraktnog mišljenja kod djece.

Umjetnost je kreativno izražavanje, književnost je umjetnost riječi, a glazba je umjetnost zvuka, no kako te umjetnosti na najbolji način približiti dječjim osjetilima? Jednostavno! Recepцију književnog djela produbili smo glazbenom pratnjom. Priče o glazbi, pročitane uz pratnju iste, bolje su doživljene, a djeca najbolje shvaćaju ono što uče iz neposrednog iskustva. Iz tog razloga naši učenici diljem Švicarske svoje sudjelovanje u Noći čitanja obogatili su svirajući vlastite instrumente i pjevajući uz pratnju glazbe. Uz to, u nastavnom mjestu Nussbaumen, imali smo čast ugostiti posebnu gošću, mladu hrvatsku glazbenicu, Lindu Markus, kojoj ovom prilikom želimo od srca zahvaliti na entuzijazmu, kompetentnosti i poklonjenom vremenu. Osim toga, učenici su se upoznavali s hrvatskim tradicionalnim glazbalima, glazbom, plesovima i narodnim nošnjama.

Noć čitanja zaključili smo pokušavajući i sami stvoriti umjetnost - stvaranjem glazbe, pjesama i likovnih radova. Krug je bio uspješno zatvoren. Književnost i glazba stvorili su sinergiju i poticaj na umjetničko stvaralaštvo u učionici. Zaključili smo kako je umjetnost svuda oko nas i doživljaj je bio zaokružen.



Video-izvedba razredne pjesme  
s glazbenicom Lindom Markus s  
Noći čitanja u Nussbaumenu



Basel



Liestal



Glazbenica Linda Markus i učenik iz Nussbaumena  
Nikola Šuta zajedno sviraju



Gusle s jednom žicom  
učenice Jane Minić iz  
nastavnog mjesto Pfäffikon



# KINO VEČERI UCENTRU HRVATSKE NASTAVE U ŠVICARSKOJ

Tekst: Martina Kovačević Rakonić, Mija Rajić  
Fotografije: Martina Kovačević Rakonić, Sara Marđetko

**U** studenom i prosincu 2023. godine učenici iz svih nastavnih mjesta imali su priliku u Centru Hrvatske nastave u Dietikonu uživati u čarima filmske umjetnosti. Učenici su se u velikom broju okupili kako bi zajedno pogledali tri nova filma hrvatske (ko)produkcije.

Prva kino večer održana je 24. studenog kada su prikazana dva filma, *Cvrčak i mravica* i *Dnevnik Pauline P.*

**Cvrčak i mravica** prvi je hrvatski dugometražni film u tehnici 3D animacije, redatelja Luka Rukavine. Riječ je o adaptaciji Ezopove basne *Cvrčak i mrav* i teksta Darka Bakliže za dječju predstavu *Cvrčak, mrav i mravica*, a bio je namijenjen našim najmlađim učenicima.

**Dnevnik Pauline P.**, koji je zabavio naše starije učenike, dugometražni je film Nevena Hitreca, nastao prema istoimenom romanu Sanje Polak koji je u programu suvremene školske lektire.

Uoči blagdana, 15. prosinca, uživali smo u božićnom filmu **Kapa**. Ovaj film osvojio je Nagradu za najbolji dječji film na Sarajevskom filmskom festivalu (2022.) i Nagradu publike za najbolji film na 7. KinoKinu - Filmskom festivalu za djecu u Zagrebu (2022.), ali i srca naših učenika, koje je podsjetio što to blagdane čini čarobnima.

Učenici nekih nastavnih mjesta, koji nisu bili u mogućnosti prisustvovati kino večerima u Centru Hrvatske nastave, filmove su pogledali sa svojim učiteljicama u učionicama.

## Dnevnik Pauline P.

Na pitanja odgovaraju učenici iz NM Horgen (*Tena Kuterovac, 3. r.*, *Nina Dukić, 4. r.*), Friesenberg (*Mateo Šiško, 3. r.*, *Fabio Martić, 4. r.*, *Stella Martić, 6. r.*), Küschnacht (*Gabriel Mikulić, 5. r.*), Muttenz (*Anamarija Levaković, 8. r.*, *Katarina Levaković, 8. r.*) i Liestal (*Laura Rajić, 5. r.*).

### Prije gledanja filma

#### Što misliš, o čemu se radi u filmu?

**Anamarija:** O dnevniku djevojčice Pauline koji je ona pisala.

#### Hoće li film biti zanimljiv? Zašto?

**Anamarija:** Da, zato što otkriva Paulinine tajne i njenu maštovitost.

#### Znaš li da je *Dnevnik Pauline P.* zapravo knjiga? Što misliš je li bolja knjiga ili film kad se snimi prema knjizi?

**Anamarija:** Sad znam. Nisam ju čitala. Bolje skuši iz filma, imaš više iskustva i ideja.

**Katarina:** Ja sam dvije knjige pročitala. Meni je bolja knjiga, jer film samo gledaš, a kada čitaš, možeš i zamisliti da si u toj ulozi. Kad čitaš, aktivniji si.

**Laura:** Ja sam četiri pročitala. Film mi je bolji, jer imam sliku onoga što se događa.

#### Što je to dnevnik? Pišeš li ti nekad dnevnik?

**Katarina:** Knjiga gdje pišeš tajne, što si radio, što se dogodilo u školi, imaš li prijatelje ili nemaš i drugo. Da, imam svoj dnevnik. Pišem kad imam vremena.

**Laura:** Ja imam na bakinom mobitelu aplikaciju u kojoj se može pisati dnevnik i tu pišem.

#### Poznaješ li još neku knjigu koja je dnevnik? Koju? Sviđa li ti se dnevnik?

**Katarina:** Ja čitam Lotta - Leben.

**Laura:** I ja.

#### Jesi li ikad čitao/la tuđi dnevnik? Što si u njemu saznao/la?

**Laura:** Da. Što moja prijateljica radi u životu, gdje je bila... Nekidan smo zajednički pisale u njega, crtale...

### Kad bi se snimao film po tvom životu, što bi se u njemu događalo?

**Katarina:** Ja bih snimila film Katarinin život. Bila bih kod kuće s obitelji i u školi kao Paulina P. Onda bih (kao Paulina P.) našla neki tunel i u njemu mačku i ta bi mačka postala moja.

### Što očekuješ od filma večeras?

**Anamarija:** Smijeh.

**Katarina:** Druženje. Da nitko ne priča u sred filma.

**Laura:** Da će film biti dobar i da će biti Coca-Cole.

### Nakon gledanja filma

#### Što ti se najviše svidjelo u filmu?

**Nina:** Da je Paulina dobila psa.

**Gabriel:** Pas od Pauline P. i jer je cijelo vrijeme vrištala.

**Mateo:** Kad su htjeli onu kuću pokazati.

#### Kako ti se svidio film? Zašto?

**Tena:** Super je, smiješan.

#### Tko ti se najviše svidio? Zašto?

**Stella:** Paulina, jer je bila smiješna.

**Nina:** Paulina, jer je glavna uloga.

#### Kakva je Paulina P.?

**Laura:** Svidjelo mi se kako je rekla: „Ako ide pas, idem i ja!“

**Anamarija:** Maštovita, pričljiva, glavna, ima svoju riječ, radi se kako ona kaže, šefica.

**Katarina:** Paulina je puna iznenađenja i pustolovna.

#### Tko je konkurenčija Paulini? Kakva je ta druga djevojčica?

**Katarina:** Ana. Roditelji su joj sve kupovali. Bila je razmažena. Na kraju su postale prijateljice. Paulina je bila na nju ljubomorna.

#### Zašto Paulina pokušava pomiriti roditelje? Objasni što ih muči.

**Mateo:** Jer mamu i tatu voli.

**Fabio:** Da budu opet zajedno.

**Stella:** Paulina pokušava roditelje pomiriti, jer su se roditelji posvađali.

### Kako novi učitelj utječe na Paulinu? Objasni.

**Gabriel:** On njoj pomaže i na početku je bila ljuta na njega.

**Nina:** Žalio ju je, jer su se njeni roditelji rastali i na kraju je bio ponosan na nju.

**Stella:** On joj govori neke dobre stvari.

### Tko govori u filmu i objašnjava sve što se događa? Sviđa li ti se sve o čemu ona misli? Objasni.

**Stella:** Paulina u glavi.

**Gabriel:** Paulina. Da, sviđa mi se jer je uzbudljivo.

### Tko su i kakvi su Paulinini prijatelji?

**Laura:** Oni su se bojali ući u kuću.

**Katarina:** Paulina ima najbolju prijateljicu Nikolinu. Jednom su se čak potukle, a poslije su se opet pomirile. Nikolina štiti Paulinu i sve joj govori.

### Tko ti se nije svidio? Zašto?

**Nina:** Ana, jer je bezobrazna.

### Ima li nešto što biste promijenili u filmu?

**Nina, Anamarija, Katarina, Laura:** Ne!

### Što možemo naučiti iz ovog filma?

**Laura:** Da ne postoje duhovi!

**Katarina:** Ako želiš s nekim razgovarati, možeš s učiteljem ili prijateljicom ili roditeljima. Strah možeš pobijediti ako si hrabar.

**Anamarija:** Uvijek možeš potražiti pomoć kod prijatelja i učitelja.

### Po čemu ćeš najviše pamtitи gledanje ovog filma?

**Nina:** Po kući duhova.

**Fabio:** Što su jeli pizzu i što je Paulina udarila nekog.

**Tena:** Kad je Nikolina rekla: „Je l' me uopće slušaš?“ Paulina je rekla: „Ne.“

### Kakvo čudovište ima Paulina? Imaš li ti jedno takvo čudovište?

**Gabriel:** Ima crno čupavo čudovište. Ja nemam čudovište u glavi.

### Hoćeš li ponovno doći u hrvatsku školu gledati film? Zašto?

**Nina:** Da, jer je *Dnevnik Pauline P.* dobar film i ja bih ga mogla sto puta gledati.

**Stella:** Da, jer mi se svidjelo gledati smiješan film.





## Cvrčak i mravica

Na pitanja odgovaraju učenici iz NM Aarau (Elena Cakalinić, predškola), Lucy Mara Barnjak, 1. r.), Friesenberg (Stella Martić, 6. r.), Mettmenstetten (Marko Vukadin, 2. r.), Nussbaumen (Neo Kaeser, 1. r., Anamarija Ivanković, 2. r., Nikola Šuta, 2. r., Iva Đivković, 3. r., Mateo Kelčić, 3. r., Mateo Tufeković, 4. r.), Urđdorf (Antonia Mravak, 8. r.), Wädenswil (Mila Pleić, 4. r., Anna Magdalena Grubišić, 6. r., Matea Paula Josefina Gmür-Lacić, 6. r., Franjo Vlado Čorković, 7. r.), Wohlen (Klara Šiljeg, 2. r.) i Zug (Nicholas Hill, 1. r.).

### Prije gledanja filma

#### Što misliš, o čemu se radi u filmu?

Nicholas: Mrav stalno radi i cvrčci se samo igraju.

Matea: Mislim da se radi o jednom vrijednom mravu i jednom lijrenom cvrčku.

Mateo T.: Ja mislim da se radi o mrvici koja ima veliku obitelj. Ta obitelj doživljava jako puno avanturu.

#### Što misliš hoće li film biti zanimljiv? Zašto?

Anna: Hoće, jer će se cvrčak i mravica posvadati.

Iva: Mislim da hoće jer ima malo smiješnih stvari unutra. Mislim da će se malo glupirati, malo padati, raditi smiješne stvari...

#### Što je crtić?

Karla: To je nešto za gledati.

#### Je li crtić film?

Lucy Mara: Ne, crtić je crtić.

Franjo: Crtić je film ili serija za djecu.

Antonia: Da, film za malu djecu – nacrtan je.

#### Što znači da je netko vrijedan kao mrav?

Nicholas: Uzimaju stvari od drugih ljudi.

Neo: Puno radi.

Antonia: Puno radi i ne odustaje.

#### Voliš li zvuk cvrčaka ljeti? Zašto?

Antonia: Ne baš, zato što ne mogu zaspasti i ponekad me malo počne nervirati.

#### Gdje završe cvrčci kada dođe zima?

Neo: Oni se negdje sakriju.

Mila: Negdje unutar stabla ili ispod lista.

#### Gdje žive mravi?

Neo: U rupi ili brdu.

Karla: Možda u šumi.

Elena: Ispod poda.

Antonia: U njihovim kućicama gdje im je toplo i lijepo, zato što se boje zime.

#### Zašto su uvijek svi zajedno u kolonijama?

Lucy Mara: Mogu se boriti.

Nicholas: Da pomognu kraljici.

#### Tko bi mogla biti mravica?

Lucy Mara: Kraljica mrava.

Antonia: Jedan ženski mrav imena Antoneta.

### Nakon gledanja filma

#### Što ti se najviše svidjelo u filmu?

Antonia: Koncert cvrčka i mravice.

#### Kako ti se svidio film? Zašto?

Stella: Dobar je, jer mi se svidjela tema i jer su pjevali.

#### Tko ti se najviše svidio? Zašto?

Klara: Antoneta, zato što ona tako dobro može pjevati.

Antonia: Antoneta, zato što je slična po karakteru kao ja i zove se slično.

#### Što znači da glazba ruši zidove?

Anamarija: Zato što je preglasna.

Antonia: Preglasna je i srušit će se mravinjak, da glazba ruši predrasude.

#### Tko je Ket? Ispričaj nešto o njemu.

Antonia: Cvrčak koji se zaljubio u Antonetu.

Stella: On je jedan cvrčak koji voli svirati svoju gitaru.

#### Zašto se mravi boje glazbe? Treba li se bojati glazbe?

Antonia: Zato što se boje da će im se srušiti mravinjak. Ne treba se bojati.

#### Je li Antoneta samo s kapom dobro pjevala? Objasni.

Antonia: Da, zato što je mislila da bez kape ne može pjevati.

Stella: Ne, ona je to mislila, ali kad je skinula kapu pjevala je isto dobro.

Anamarija: Ne, jednom joj je jedan čovjek bio ukrao kapu...

Klara: Kad je gotovo bilo, onda je i bez kape pjevala.

#### Zašto se mravi boje zime? Objasni.

Antonia: Zato što misle da zvijezde padaju s neba.

Mateo T.: Boje se zime, zato što zimi dolaze velike zvijezde s neba i onda ih ponesu sa sobom, onda umru.

#### Tko ti se nije svidio? Zašto?

Marko: Anteodor, jer on je uvijek mislio da je najbolji.

Nikola: Onaj mrav što je Antonetu zaključao, Anteodor.

Stella: Ni meni se nije on svidio, jer je bio zločest.

#### Ima li nešto što biste promjenili u filmu?

Antonia: Ja mislim da nema baš nešto.

#### Što možemo naučiti iz ovog filma?

Anamarija: Ne smije se ukrasti.

Stella: Ne treba se bojati nečega što se ne zna.

Antonia: Ne treba se bojati nepoznatog, treba štedjeti za loša vremena i ne sumnjati u sebe.

#### Treba li se bojati glazbe? Treba li se bojati nepoznatog?

Antonia: Ne treba, ali normalno je da se boji onoga čega se ne zna.

#### Treba li mrziti one koji su drugačiji?

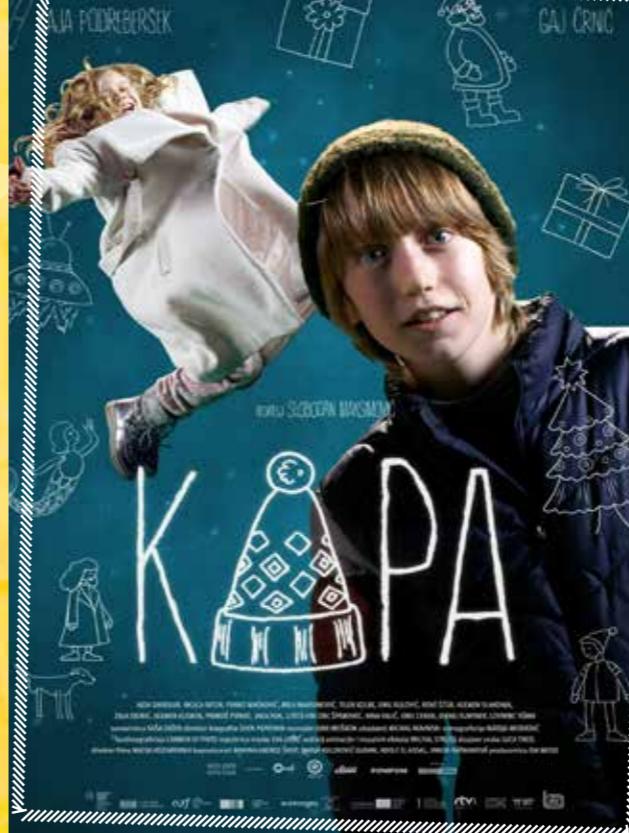
Antonia: Ne, zato što je svatko na svoj način drugačiji.

#### Hoćeš li ponovno doći u hrvatsku školu gledati film? Zašto?

Antonia: Da, zato što je zabavno i malo nešto drugo radimo.

Mateo K.: Ja ću opet doći gledati film zato što mi se ovaj film svidao.

Nikola: Ja ću doći u hrvatsku školu opet gledati film zato što je baš cool gledati film.



## OBILJEŽILI SMO

#### Smatraš li da su u to vrijeme sva djeca sretna?

Luka: Zašto ne? Svatko voli Božić.

Nina: Da... a možda i nisu neka. Imaju ljudi koji ne žive u nekoj kući, nego žive sami na cesti. Možda i oni jedva čekaju Božić, ali možda nisu baš sretni.

#### Što misliš kakve veze naslov filma Kapa ima s Božićem i blagdanima?

Nina: Ahaha, ja mislim da kapa nije kapa za sunčanje nego od Djeda Mraza. Možda je jedanput Djed Mraz izgubio kapu i djeca su ju našla.

Luka: Kad je Božić, onda pada snijeg, a kada pada snijeg, onda je hladno, onda se nosi kapa.

#### Što očekuješ od filma?

Nina: Da bude dobar.

Tena: Da bude lijep, božićni, sretni.

### Nakon gledanja filma

#### Kako ti se svidio film? Ocjeni film ocjenom od 1 do 5 i objasni.

Tena: 5 od 5, jer mi se jako sviđa.

Nina: 3,5. Dobar je film, ali mi je malo tužan radi Erika, jer nije mogao ići kući roditeljima.

Lucia: 4,5 jer je baš bio dobar, sve ima, ima malo akcije i baš je dobar.

#### Tko ti se najviše svidio i zašto?

Nina: Pas, jer je sladak i žao mi je što iza imala samo jednu nogu.

Martina: Kapa, Erik. Žao mi je što je morao kod jedne nove obitelji slaviti Božić, a ne kod svoje obitelji.

Tena: Meni Lucija i Erik, jer su se lijepo zabavljali i Erik je dao Luciji kapu za uspomenu.

Mia: Kapa, zato što je on bio u filmu osoba koja je bilo najviše.

#### Tko je Erik? Zašto ga zovu Kapa?

Angelina: On se zove Kapa. Zato što on uvijek jednu kapu nosi.

#### Gdje živi?

Nina: U domu, dječjem domu.

#### Tko je Lucija? Gdje ona živi? Kako?

Leon: Živi u kući s mamom i tatom.

Tena: Ona živi u velikoj kući, ima roditelje, a sada i psa.

Anna: Ona je bogata i ne živi u domu nego s mamom i tatom.

#### Kako se Erik ponaša prema svojim roditeljima?

Nina: Dobro, ja mislim da se tate malo boji i mamu je poljubio i bolje pokrio.

#### Kako se Lucija ponaša prema svojim roditeljima?

Lara: Malo bezobrazno, arogantno.

Karla: Ona je razmažena.

#### Što Erik želi za Božić i što misliš o toj želji?

Irina: Želi za Božić ići doma. To je lijepa želja.

Lucia: On želi biti kod svoje obitelji, jer živi tamо gdje je puno djece. To je dobro, to je normalna želja.

#### Što ti želiš za Božić nakon gledanja ovog filma?

Nina: Psa.

Mila: Obitelj i da smo svi zajedno.

Karla: Da smo svi sretni i da nam ništa ne fali.

Lucia: Da smo svi sretni i možda mačku jednu malu.

# NIKOLINDA DILJEM ŠVICARSKE

## Fotoreportaža



Aarau



Altdorf



Arbon



Biel



Liestal



Solothurn



Uzwil



Zürich

## BRUNCH POD MASKAMA

# HRVATSKA ZA STOLOM MIRISI I OKUSI HRVATSKE

Tekst i fotografije: Manuela Obad, učiteljica

Posljednju siječansku nedjelju, drugu godinu zaredom učiteljica, učenici i roditelji organizirali su nedjeljni brunch. Ove godine je dobio temu i okvir pa smo, budući da u to vrijeme godine obilježavamo poklade ili maškare, ovaj nazvali *Brunch pod maskama: Hrvatska za stolom - okusi i mirisi Hrvatske*. Osim nastavnog mesta Opfikon, kojemu je ovo druga godina zaredom, ove su se godine nedjeljnog brunchu pridružili učenici i roditelja nastavnog mesta Dietikon. I dok je većina još sramežljiva kada je maskiranje u pitanju, naziv bruncha *Hrvatska za stolom - mirisi i okusi Hrvatske* svakako smo opravdali tradicionalnim hrvatskim specijalitetima koje su priredili učenici i roditelji. Tako su se na stolovima našle palačinke, fritule, janjetina ispod peke, zagorska zlevanka, međimurska gibanica, ajvar, domaće slane i slatke kiflice, kobasica... Bila je to prilika za upoznavanje i druženje van učionice i školskih klupa, ali i učenje o hrvatskoj gastronomiji. Veliko hvala svima koji su sudjelovali u ovom, sada već tradicionalnom, brunchu krajem siječnja.



Jedna za uspomenu



Vrući stolac



Maškare, ča mogu maškare



Janjetina ispod peke



Medimurska gibanica



Slane kiflice



Svima omiljene palačinke



# GLAZBENA UMJETNOSTI

## MILKA TRNINA operna pjevačica

**Ime i prezime:** Milka Trnina

**Datum i mjesto rođenja:** 19. prosinca 1863. u Vezišću pokraj Ivanić-Grada

**Obitelj:**

- roditelji Tone i Franjica Trnina
- stariji brat Milan
- ujak hrvatski književnik i publicist Janko Jurković, koji je preuzeo brigu o Milki nakon dolaska u Zagreb

**Zanimanje:** opera pjevačica

**Mjesto rada:**

- Državna opera u Münchenu i Beču
- prva Tosca u londonskom Covent Gardenu
- od 1923. počasna članica Muzičke akademije u Zagrebu
- voditeljica odjela solo pjevanja i članica ispitne komisije, pjevala je u mnogim gradovima svijeta

**Prvi nastup:** 11. travnja 1882. u Zagrebačkoj operi, uloga Amelije u Verdijevoj operi *Čuvidski ples*

**Omljeni skladatelji:** Verdi, Wagner, Beethoven

**Zanimljivosti:**

- po Milki Trnini nazvan je jedan slap na Plitvičkim jezerima kao i nagrada Hrvatskog udruženja glazbenih umjetnika
- čokolada Milka nazvana je tako u čast Milke Trnine, jer je tvorac čokolade bio veliki ljubitelj Milkina umjetničkog rada, a možda i tajna ljubav
- u svim gradovima gdje je nastupala, zahtijevala je da je predstavljaju kao Hrvaticu

**Kraj:**

• umire od upale pluća u Zagrebu 18. svibnja 1941.

• zadnja želja joj je bila da na sprovodu ne bude govora, cvijeća i vijenaca već samo zvuci hrvatske himne, a novac da se uplati u dobrotvorne svrhe

*Levin Kešina, 5. r., Solothurn*



Hrvatsko narodno kazalište,  
Emma Kostelac, 5. r., Schaffhausen

## SIDONIJA ERDODY RUBIDO

**Ime i prezime:** Sidonija Erdody Rubido

**Datum i mjesto rođenja i smrti:** 7. veljače 1819. u Zagrebu – 17. veljače 1884. u Gornjoj Rijeci

**Obitelj:**

- tata grof Karlo Erdody, mama grofica Herniette, braća Stjepan i Juraj, sestre Aleksandra i Gisella
- bili su jedna od najstarijih i najuglednijih obitelji Habsburške Monarhije
- muž Antun Rubido te sinovi Radoslav i Milutin

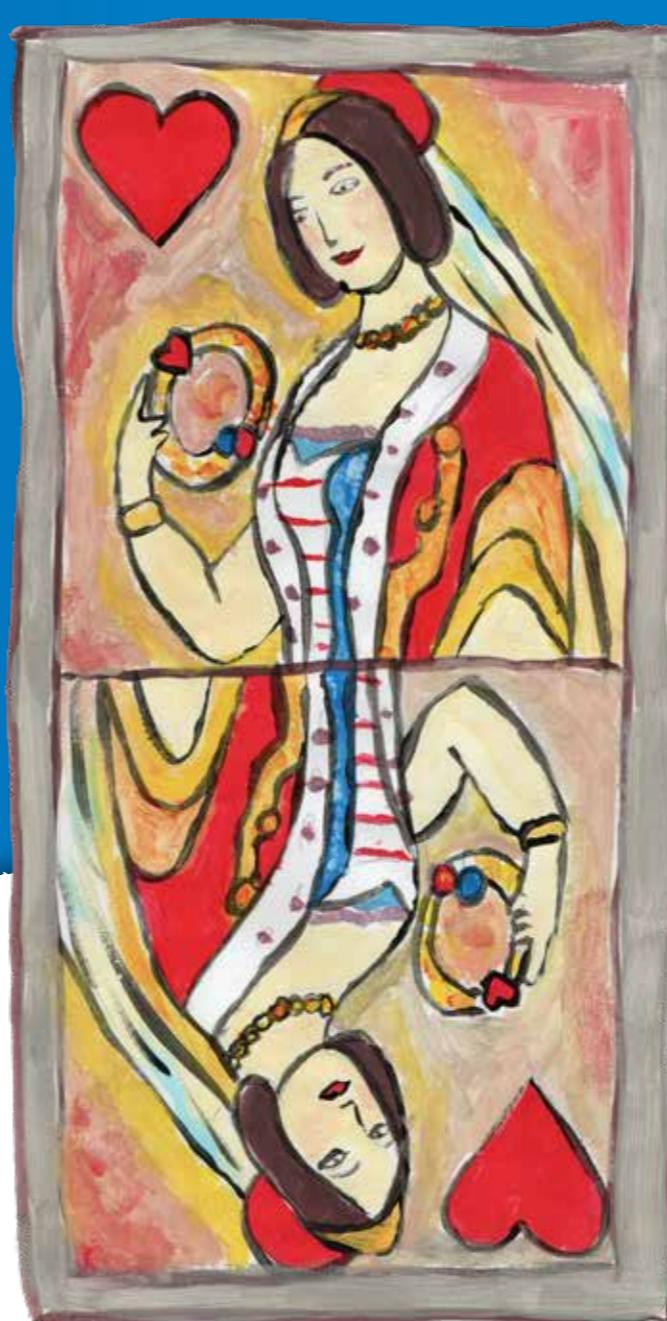
**Zanimanje:** opera pjevačica, sopran, prva hrvatska koncertna pjevačica

**Nastupi:**

- s 14 godina pjeva Gajevu budnicu *Još Hrvatska ni propala*
- premijerno je pjevala lik Ljubice u prvoj hrvatskoj operi *Ljubav i zloba* Vatroslava Lisinskog 28.3.1846.
- 1833. pjevala je Gajevu budnicu *Horvatov sloga* i to je bilo prvo koncertno izvođenje neke pjesme na hrvatskom jeziku

**Zanimljivosti:**

- govorila je hrvatski, njemački, francuski i latinski jezik
- prva plemkinja koja je zaplesala kolo
- osnovala je prvu hrvatsku ustanovu za napuštenu i nezbrinutu djecu



Sidonija Erdody Rubido,  
Julia Kurt, 7. r., Solothurn

- ban Jelačić nosio je na svojoj zastavi veliku traku hrvatskih domoljupčinja koju je sašila Sidonija
- bila je toliko slavna da se njezin lik našao na igračim kartama
- Sidonija je jedina žena koju je Vlaho Bukovac naslikao na zastoru Hrvatskog narodnog kazališta, slika je poznata kao *Hrvatski narodni preporod* na kojoj je Sidonija u pratnji Ivana Kukuljevića Sakičinskog

*Marta Lončar, 7. r., Lorena Patricia Marinić,  
5. r., Schaffhausen*

## DORA PEJAČEVIĆ skladateljica

Dora Pejačević rođila se 10. rujna 1889. u Budimpešti. Ona je kći hrvatskog bana, grofa Teodora Pejačevića i mađarske barunice Lille Vay de Vaya, profesionalne pjevačice i pijanistice.

Kao djevojčica, Dora se počela baviti glazbom, svoje prve radove napravila je s dvanaest godina, a s četrnaest godina sklada već ozbiljna, profesionalna djela. Sa šesnaest godina skladala je *Žalosnu koračnicu*.

Dorina obitelj se zbog banskih obveza preselila iz Mađarske u Zagreb, a ona je nastavila privatno školovanje kod nastavnika glazbene škole Hrvatskoga glazbenog zavoda. Nakon što su Dorini roditelji shvatili koliko joj glazba znači, poslali su je na usavršavanje u Dresden. Dora nikada nije prestala živjeti svoj san. Kontaktirala je različite ljude iz kulturne industrije kako bi proširila poznanstva i znanja o glazbi. Družila se s pijanisticom Alice Ripper, likovnom umjetnicom Clarom Rilke-Westhoff, književnicom Anette Kolb, Klaram Klaus i drugim utjecajnim ljudima. S obzirom da nigdje nije duže vrijeme učila glazbu, smatra se da je bila i samouka.

Dora je često putovala u velika europska središta poput Budimpešte, Münchena, Praga i Beča u kojima je neko duže vrijeme i ostajala. Voljela je putovati, ali uvijek se vraćala u dvorac svoje obitelji u Našicama. Najviše je voljela pisati pjesme u tišini parka, pokraj jezera, u paviljonima i prirodi. Napisala je skladbe za 58 vokalnih, glasovirske, komornih i orkestralnih pjesama koje se i dan danas sviraju i slušaju u cijelome svijetu. Osim skladanja, svirala je violinu i glasovir.

Umrla je 1923. godine u Münchenu, nakon rođenja prvog djeteta, a posmrtno je pronađen njen dnevnik pročitanih knjiga u kojem stoji da je od 1902. do 1923. godine pročitala 470 knjiga iz različitih područja znanosti te popis knjiga koje još planira pročitati. Posljednja joj je želja bila da joj na pogrebu svira *Žalosna koračnica*.

*Vivien Šimić, 6. r., Dora Lovrić, 5. r., Dulliken*



Dora Pejačević,  
Jelena Križanović, 5. r., Dulliken



# KNJIŽEVNOST I UMJETNOST RIJEĆI

## MARIJA JURIĆ ZAGORKA

književnica i novinarka

**Luka:** Dobar dan, Marija, drag mi je što smo se našli i da imate vremena za intervju. Gdje ste rođeni i jeste li ponosni na svoje porijeklo?

**Marija:** Rođena sam u Hrvatskom zagorju, točnije u Negovcu kraj Vrbovca i ponosna sam Hrvatica. Volim svoju zemlju i drag mi je da sam u njoj rođena te da sam odlučila ići putem književnosti i novinarstva.

**Luka:** Jeste li dugo živjeli u svom rodnom gradu?

**Marija:** Djelinjstvo sam provela u Hrvatskom zagorju i prvi razred završila u dvoru baruna Raucha, a kasnije sam u pučku školu išla u Varaždin i Zagreb.

**Luka:** Poznato je da vas je otac Ivan Jurić htio poslati na studij u Švicarsku, zašto niste otišli? Jeste li oduvijek željeli biti spisateljica?

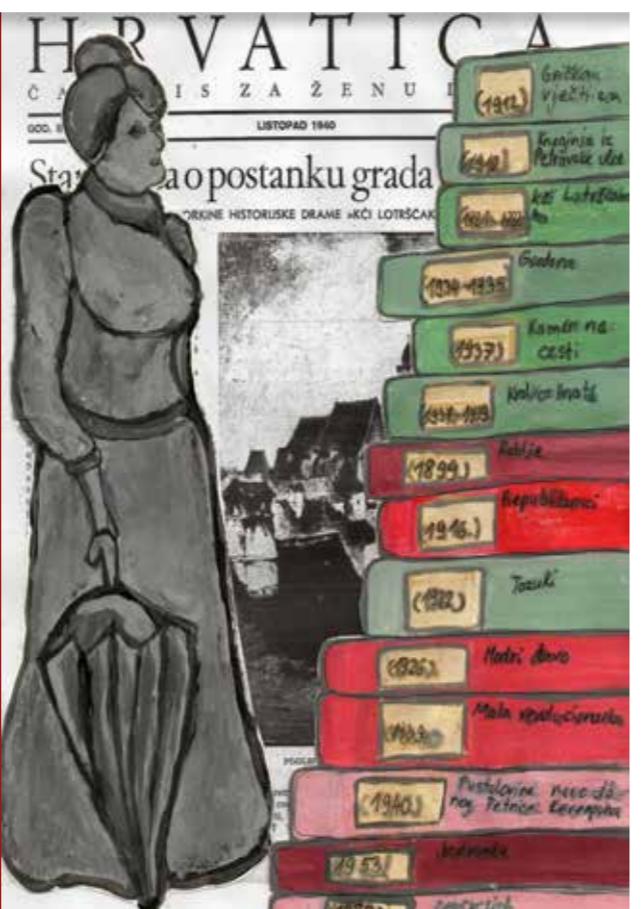
**Marija:** Moja se majka tome protivila, a željela sam biti glumica ili poštarica. Jedno sam vrijeme u Mađarskoj i učila za taj posao i naučila mađarski jezik što mi je kasnije pomoglo u novinarskom poslu.

**Luka:** Jeste li imali podršku nekog muškarca? Bili ste jedina žena u svom poslu, kako to da su i muškarci počeli prihvati da pišete kao žena? Znamo da ste među ženama imali puno čitateljica.

**Marija:** Jedini koji mi je tada pomogao bio je biskup Josip Juraj Strossmayer, a prije njegove pomoći morala sam pisati anonimno. Nakon toga i ostali su me muški novinari početi prihvati. Također, u novinarskom poslu borila sam se protiv mađarizacije i germanizacije, a za vrijeme utamničenja urednika *Obzora*, ja sam preuzela uređivanje tog lista.

**Luka:** Na što ste najviše ponosni u novinarskom radu?

**Marija:** 1925. utemeljila sam prvi hrvatski ženski časopis *Ženski list*, a 1939. pokrenula sam i uredivala časopis *Hrvatica: časopis za ženu i dom*.



Marija Jurić Zagorka,  
Lena i Leonie Barbić, 5. r.,  
Manuel Prakljačić, 7. r., Biel

**Luka:** Koje ste romane napisali?

**Marija:** Pisala sam povijesne romane, drame i romane. Prvi roman bio mi je *Roblje* 1899. godine koji je izlazio u dijelovima u časopisu kao i roman *Grička vještica* (1912. - 1914.). *Kneginja iz Petrinjske ulice* iz 1910. prvi je hrvatski kriminalistički roman, roman *Gordana* iz 1934. najduži je hrvatski roman u tri dijela i ima 8766 stranica, a roman *Kamen na cesti* moj je romantizirani životopis.

**Luka:** Hvala Vam što ste izdvojili vrijeme za ovaj intervju.

Luka Hadjikan, 8. r., Biel



Vesna Parun,  
Lorin Anklin, 3. r., Thun



Vesna Parun,  
Marko i Ivano Bošnjak, 6. r., Ema Božić 8. r., Thun

## DA SAM JA MRAV...

Nakon čitanja Ezopove basne *Cvrčak i mrvav*, učenici NM Wädenswil prokomentirali su što bi oni učinili kada bi se našli na mjestu mrava:

Ako bih ja bila mrvica, ja bih mu dala hrane zato što će onda uginuti.  
Mia Mutapčić, 3. r.

Ako bih ja bila mrvica, ja bih rekla: „Dat ću ti malo hrane jer ne smiješ ogladnjeti, ali nemoj više doći.“  
Gloria Grubišić, 3. r.

Da sam ja bila mrvav i da mi cvrčak dođe, ja bih mu malo dala da ne ogladni i rekla mu da neće više doći cijele zime.  
Lucia Borić, 6. r.

Ako bih ja bila mrvav i cvrčak mi pokuca na vrata, ja bih mu samo malo dala hrane, jer zamisli ako bi ti bio cvrčak, onda bi ti isto bio sretan ako ti netko da malo hrane.  
Anna Magdalena Grubišić, 6. r.

Ako bih ja mrvav bio, ja ne bih dao ništa za jesti zato što ja sam za to radio, a on je plesao.  
Franjo Vlado Čorković, 7. r.

## Pismo ti pišem

Dragi Regoču,  
u Legenu si brojao kamenje, a to mi baš i nije zanimljivo. Ali jednog dana si upoznao Kosjenku i sigurno si bio sretan zbog toga. Baš mi je draga što si otišao s Kosjenkom, ali ne znam kako si odjednom mogao prestati brojati kamenje. Sigurno ti je odluka bila teška, ali drag mi je da si otišao. Na svom putovanju stigli ste i u dva posvadana sela koja nisu dobro promislila pa su sami sebe doveli u opasnost. Jako sam ponosna na tebe što si spasio djecu. Ali ne znam zašto si se vratio u Legen i ostavio Kosjenku. Ipak drag mi je da si otišao na to putovanje.

Do idućeg čitanja, Melanie

Melanie Andreić, 5. r., Rapperswil-Jona

## Kad bi drveće hodalo

inspirirano pjesmom Grigora Viteza

Kad bi drveće hodalo  
životinje bi nestajale  
i nama jako nedostajale.  
Kad bi drveće hodalo,  
Zemlja bi bila tužna  
drveće bi bilo snažno,  
a voda bi bila ružna.  
Kad bi drveće hodalo  
plivalo bi s ribicama,  
pričalo bi s bakicama,  
plesalo bi s učenicima.



Miroslav Kralježa,  
Lara Maria Jukic, 4. r., Langenthal

## Umjetnost u mom životu

**Maria:** Oduvijek sam željela svirati klavir i u trećem razredu krenula sam u glazbenu školu na satove klavira kod gospode Hach. Klavir i ja se jako dobro slažemo, ali ponekad me zezne, pogotovo kad sam s učiteljicom jer je njezin klavir stariji od moga pa je drugačiji osjećaj sviranja. Klavir stvara prekrasne zvukove. Kada sjednem za klavir osjećam se posebno jer uđem u svijet nota i glazbe koji me odmah oraspoloži.

**Lara:** Kad čujem riječ umjetnost, odmah pomislim na slikarstvo. Za mene je slikanje nešto kreativno. Nekada mi crtež uspije, a nekada uopće ne izgleda dobro. Slikam što mi padne na pamet. Krenem sa slikanjem i na kraju bude skroz drugačije od onoga što sam zamislila. Svijet bez slikarstva bio bi dosadan. Bez slike bi zidovi bili prazni, bijeli i dosadni. Slikajući mogu izraziti svoje osjećaje. Volim slikati zato što slikanjem mogu pokazati svoju kreativnost.

**Karolina:** U drugom razredu počela sam se zanimati za sviranje klavira. U trećem razredu sam krenula u glazbenu školu. Jedna lekcija traje pola sata. Do sada sam imala dva učitelja i obojica su bila jako dobra. Već sedam godina sviram klavir, a dogodine ću završiti s glazbenom školom.

Maria Obad, 5. r., Lara Krznarić, 6. r., Karolina Martinović, 9. r., Altdorf



# FILMSKA UMJETNOST

## PROFESOR BALTAZAR

**Andro:** Što ste po zanimanju?

**Baltazar:** Ja sam znanstvenik koji rješava probleme mojih sugrađana uz pomoć mašte, čarobnog stroja, čarobnog napitka i čarobne kapi u epruveti.

**Andro:** Tko vam je dao ime i tko vas je stvorio?

**Baltazar:** Pavao Šalter mi je izmislio ime, a stvorio me Zlatko Grgić iz Zagrebačke škole crtanog filma.

**Andro:** Gdje živate?

**Baltazar:** U Baltazargradu.

**Andro:** Po čemu ste poznati?

**Baltazar:** O meni je snimljena animirana humoristička serija koja ima pedeset devet epizoda koje traju pet do deset minuta. Ukupno su četiri serije, prve tri imaju trinaest epizoda, svaka traje desetak minuta, a zadnja je različita, ima pet epizoda po dvadeset minuta.

**Andro:** Tko je sve sudjelovao u stvaranju serija?

**Baltazar:** Tomica Simović skladao je glazbu, Zlatko Bourek crtao je scenografiju, Boris Kolar i Ante Zaninović radili su kao redatelji i animatori, i još dvadeset ljudi.

**Andro:** Za koga je snimljena serija?

**Baltazar:** Za djecu od četiri do devet godina.

**Andro:** Zašto je serija o vama tako važna?

**Baltazar:** Pomaže djeci da postanu bolji ljudi, da budu dobra i da se vesele tidoj sreći.

**Andro:** Koje su teme u seriji?

**Baltazar:** Prijateljstvo, pomaganje, dobrota i zabava.

**Andro:** Koja je poruka serije?

**Baltazar:** Dobro uvijek pobjeđuje, rad se uvijek isplati. Iz svake epizode nešto naučimo.

**Andro:** Što znači animirani film?

**Baltazar:** To znači da je film sastavljen od crteža, upotrijebljena je tehnika animacije na foliji. Pun je živih, sjajnih, snažnih boja, glazbe, maštovit je i kreativan.

**Andro:** Kako izgledate?

**Baltazar:** Nosim zelene hlače, crni sako, šešir i imam okrugle naočale.

**Andro:** Što želite reći za kraj?

**Baltazar:** Neka sva velika i mala djeca i roditelji pogledaju filmove o meni.

*Andro Bukovec, 7. r., Frauenfeld*



## O FILMU HLAPIĆ REDATELJA SILVII PETRANOVICA IZ 2013.

Film je bio zanimljiv, ali je moglo biti više akcije. Meni se svidio film jer sam puno mogao naučiti – ne možeš sve sam raditi i u tome uspjeti.

*Luka Slaviček, 5. r., Rothrist*

Sviđa mi se što je Hlapić išao razgaziti svoje čizme i što je onom dječaku pomogao pronaći njegove guske. Ja bih ovaj film preporučila djeci zato što je pomalo i smiješan.

*Lorena Šestanj, 6. r., Rothrist*

Smiješno je bilo i to što u filmu glumi Izet Fazlinović, a njega znam iz serije Lud, zbumen, normalan. Film je malo i tužan jer je majstor Mrkonja udario Hlapića.

*Ana Dovođa, 4. r., Rothrist*

Iz filma se može naučiti i to da ne možeš imati sve što god poželiš i da uvijek trebaš pomoći svakome. Nije važno jesи li dobar ili loš, pomozi.

*Rafaela Krajinović, 5. r., Rothrist*

## DUŠAN VUKOTIĆ

**Mario:** Kada ste rođeni i odakle dolazite?

**Dušan:** Rođen sam 7. 2. 1927. u Bileći u Bosni i Hercegovini.

**Mario:** Koje je Vaše zanimanje i gdje radite?

**Dušan:** Ja sam scenarist, crtač, karikaturist i redatelj. Radim kao profesor filmske režije na Akademiji dramskih umjetnosti u Zagrebu. Režiram i crtam u Zagrebačkoj školi crtanog filma od 1956. godine. Radim u novinama i na televiziji.

**Mario:** Kada ste dobili medalju Oskar i za koji film? Jeste li dobili još neke nagrade?

**Dušan:** 1962. godine za crtani film *Surogat*. Dobio sam puno nagrada. Za film *Piccolo* nagrada u Londonu, Beogradu i Oberhausenu, za film *Igra* nagrade u puno gradova.

**Mario:** Koje ste još filmove crtali?

**Dušan:** *Obitelj Kremenko*, western film *Cowboy Jimmy*, film strave *Veliki strah*, gangster film *Koncert za mašinsku pušku*, *Krava na mjesecu*, crtane bajke *Čarobni zvuci* i *Abra Kadabra* i još puno drugih filmova.

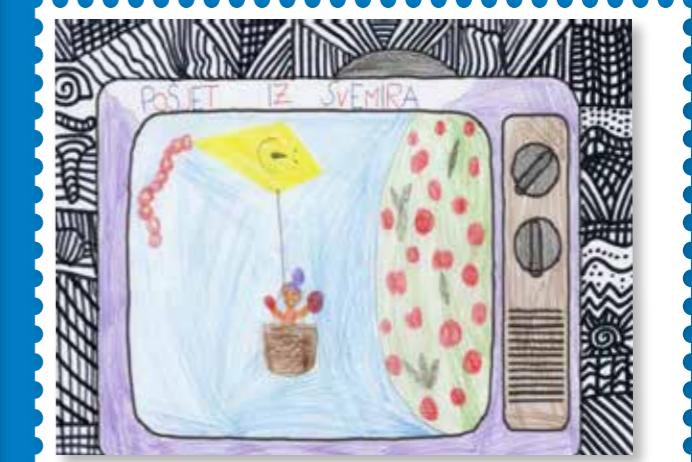
**Mario:** Koji je vaš zadnji film koji ste crtali?

**Dušan:** *Dobro došli na planet Zemlju*, 1993.

**Mario:** Hvala na razgovoru.

**Dušan:** Hvala vama na intervjuu. Nadam se da vam se svidaju moji filmovi.

*Mario Bratić, 7. r., Solothurn*



*Posjet iz svemira,  
Eva Maria Malenica, 1. r., Münchenbuchsee*



# LIKOVNA UMJETNOSTI

## SLAVA RAŠKAJ slikarica

**Eleonora:** Slava Raškaj, kada i gdje ste rođeni?

**Slava:** Rođena sam 2. siječnja 1877. u Ozlju u Hrvatskoj.

**Eleonora:** Recite mi nešto o svojoj obitelji.

**Slava:** Otac Alozije bio je bilježnik, majka Olga bila je iz časničke obitelji, a brat Juraj završio je Pravni fakultet u Zagrebu i bio je odvjetnik. Sestra Paula bila je učiteljica. A imala sam i dadilju Janu koja me čuvala kao malu dok sam crtala u prirodi.

**Eleonora:** Slava, gdje ste se školovali?

**Slava:** Školovala sam se u bečkom Zavodu za gluhenijeme, završila sam tamo osnovnu i srednju školu. S 15 godina vratila sam se u Hrvatsku.

**Eleonora:** Tko je u Hrvatskoj zapazio Vaš slikarski talent?

**Slava:** Prvi koji je prepoznao moj slikarski talent bio je Isidor Kršnjavi, na njegov prijedlog 1895. došla sam u Kraljevsu žensku stručnu školu u Zagrebu gdje sam učila o slikanju.

**Eleonora:** Tko su bili Vaši učitelji?

**Slava:** Moji učitelji bili su Ivan Bauer, Štefana Hribar i glavni mentor Bela Čikoš Sesija kod kojeg sam išla na privatne sate slikarstva.

**Eleonora:** Slava, što Vam je bila motivacija i inspiracija za slikanje?

**Slava:** Kao dijete najviše sam crtala leptire i ruže, jer sam voljela biti u prirodi, a priroda je nastavila biti glavna inspiracija do kraja mog života.

**Eleonora:** Koja Vam je prva izložba?

**Slava:** Prva izložba mi je bila Hrvatski salon 1898. povodom otvorenja Umjetničkog paviljona u Zagrebu.

**Eleonora:** Koje su Vaše najpoznatije slike?

**Slava:** Moje najpoznatije slike su *Kruške*, *Suncokreti*, *Potočnice* i *Lopoči*. Svoje sam radove slikala vani, najradije u zagrebačkom Botaničkom vrtu.

**Eleonora:** Kojom ste likovnom tehnikom najradije slikali?

**Slava:** Najviše radova sam naslikala akvareлом.

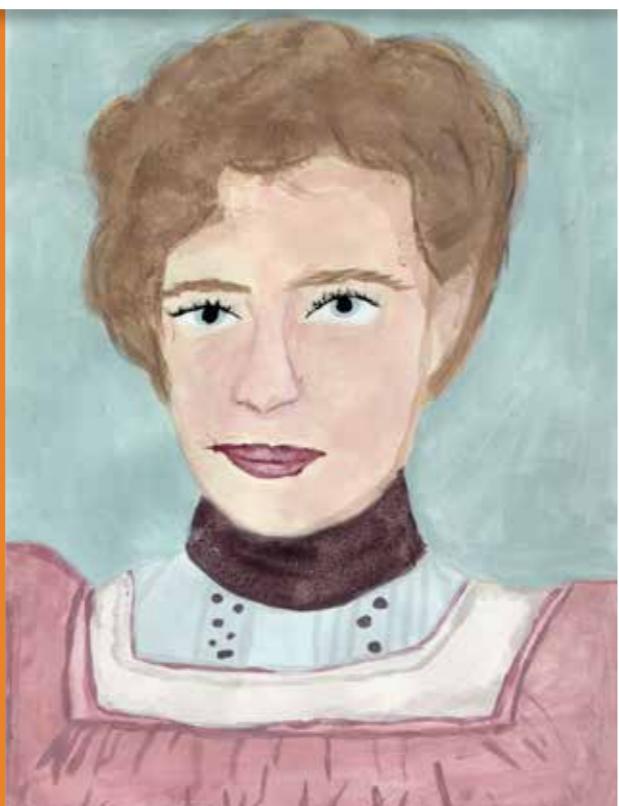
**Eleonora:** Jeste li slikali još nekom drugom tehnikom?

**Slava:** Jesam, pastelom, a najpoznatija slika u toj tehniči je *Portret gluhenijeme djevojčice* koju sam naslikala 1899. godine.

**Eleonora:** Jeste li slikali nešto osim mrtve prirode?

**Slava:** Jesam, ovaj autoportret kojeg možete vidjeti pored ovog intervjuja.

**Eleonora:** Gdje se nalaze Vaše slike?



Slava Raškaj,  
Andela Marić, 7. r., Aarau

**Slava:** Moja bilježnica sa skicama nalazi se u Muzeju moderne i suvremene umjetnosti u Rijeci, slika *Stablo u snijegu* u Modernoj galeriji u Zagrebu, akvarel *Vodopad u Zlataru* u Srijemskoj Mitrovici te u drugim galerijama i muzejima.

**Eleonora:** Što ste slikali posljednih godina?

**Slava:** U zadnjim sam godinama slikala u tehniči akvarela motive žena, a umrla sam s 29 godina 29.3.1906. u Klinici za psihiatriju u Vrapču nakon tuberkuloze, a pokopana sam na groblju župne crkve u Stenjevcu.

**Eleonora:** Nose li neka mjesta i ustanove Vaše ime?

**Slava:** Moje ime nosi Centar za odgoj djece i obrazovanje Slave Raškaj u Zagrebu, jedna osnovna škola u Ozlju, u Splitu Centar za odgoj i obrazovanje te mnoge ulice u hrvatskim gradovima (Zagreb, Slatina, Sisak, Rijeka, Zadar, Nova Gradiška).

**Eleonora:** Može li se negdje naći Vaš spomenik?

**Slava:** Da, moj spomenik nalazi se u Ilici 47 u Zagrebu, ispred Centra za odgoj djece i obrazovanje Slave Raškaj u Zagrebu.

**Eleonora:** Gdje se nalaze Vaše slike?

## VLAHO BUKOVAC

**Zara:** Kada ste i gdje rođeni?

**Vlaho:** Rođen sam 4. srpnja 1855. u Cavtatu kod Dubrovnika.

**Zara:** Jeste li se uvek prezivali Bukovac?

**Vlaho:** Ne, nisam se uvek ovako zvao niti prezivao. Rođen sam s talijanskim imenom Biagio Faggioni, ali sam svoje ime htio pohrvatiti. Sada se zovem Vlaho Bukovac jer faggio znači bukvica.

**Mia:** Što Vi radite?

**Vlaho:** Ja sam hrvatski slikar, začetnik i glavni predstavnik hrvatske moderne.

**Maksim:** Čime ste se bavili prije slikanja?

**Vlaho:** Prije nego što sam postao slikar, bio sam pomorac na brodu Osmi dubrovački. A kad sam 1874. bio u Americi, bio sam ličilac.

**Viktor:** Koliko ste godina imali kada ste otišli u Ameriku?

**Vlaho:** Imao sam samo 10 godina.

**Leon:** A kada ste bili profesor na Likovnoj akademiji?

**Vlaho:** Ja sam 1903. bio profesor na Likovnoj akademiji u Pragu.

**Maksim:** Koju ste poznatu sliku naslikali u državnom arhivu?

**Vlaho:** To je slika Razvitak hrvatske kulture koju sam napravio 1913. Na slici se može vidjeti 27 hrvatskih velikana.

**Mia:** Kada ste umrli?

**Vlaho:** Umro sam 23. travnja 1922. u Pragu.

**Mia Horvat-Puzak, 7. r., Maksim Lav Malenica, 8. r., Viktor Ivan Malenica, 6. r., Leon Bukovac 5. r., Zara Penava, 6. r., Münchenbuchsee**

## IVAN MEŠTROVIĆ hrvatski umjetnik koji je mijenjao svijet

Ivan Meštrović jedan je od najvećih svjetskih kipara. Rodio se u Slavoniji, a školovao u Beču gdje je imao svoju prvu izložbu. Tamo je radio i kao profesor, a njegovi studenti su mu pomagali u fazama izrade kipova. Izlagao je po cijelome svijetu, uključujući Ameriku, Egipt i Palestinu. Poznavao je i Nikolu Teslu čiji je kip i danas u Teslinoj ulici u Zagrebu. U Hrvatskoj ga najviše pamtimo po skulpturi *Zdenac života* ispred Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu i *Grguru Ninskog* u Splitu koji donosi sreću ako mu dotakneš palac. Zadnje godine života proveo je u Americi gdje je i umro sa sedamdesetdevet godina. Pokopan je u selu Otavice u Dalmaciji u mauzoleju koji je sam napravio.

**Matija Miloloža, 7. r., Ivan Miloloža, 5. r., Franjo Garić, 8. r., Sara Pervan, 2. r., Elena Batinić, 1. r., Giubiasco**



## OTON IVEKOVIĆ

Oton Iveković hrvatski je slikar i autor slike Dolazak Hrvata na Jadran koja prikazuje legendu o dolasku Hrvata na Jadransko more u 7. stoljeću.

**Toma:** Gdje ste i kada rođeni?

**Oton:** Rođen sam u zagorskom mjestu Klanjec 17. travnja 1869. godine.

**Toma:** Koju ste vrstu škole i gdje pohađali?

**Oton:** Pohađao sam pučku školu u Klanjcu.

**Toma:** Jeste li imali želju postati slikar?

**Oton:** Da, oduvijek sam htio postati slikar.

**Toma:** Kada ste primljeni na Bečku akademiju?

**Oton:** Primili su me 1887. godine.

**Toma:** Kada ste postali nastavnik slikanja u Obrtničkoj školi?

**Oton:** Postao sam nastavnik 1888. godine.

**Toma:** Dokad ste predavali slikanje u Realnoj gimnaziji?

**Oton:** Predavao sam dok nisam otišao u mirovinu.

**Toma:** Kako ste proveli posljednje godine života?

**Oton:** U posljednjim godinama života bio sam kod svog brata u Klanjcu gdje sam bolovao do svoje smrti.

**Toma:** Gdje ste pokopani?

**Oton:** Pokopan sam u spomen-parku u Klanjcu gdje počiva i autor hrvatske himne Antun Mihanović.

**Toma:** Naslikali ste jednu od najpoznatijih povijesnih slika *Dolazak Hrvata na Jadran*. U koji dio Hrvatske ste smjestili ovaj događaj?

**Oton:** Na jug Hrvatske.

**Toma:** Koja je Vaša prepostavka koji je dio juga Hrvatske privukao Hrvate?

**Oton:** Moglo bi to biti bilo gdje, ali rekao bih da je na području Zadra zbog plavog Jadranskog mora.

**Toma Mandić, 5. r., Opfikon**

## Osjećaj slikanja

Meni je slikanje druga sloboda. Kao prvo, ni od čega mogu nešto stvoriti, a kao drugo, mogu od početka do kraja sve sama odlučiti. Bojama mogu sve osjetiti, od najveće tuge do ogromne sreće. Slikam, bojam, crtam ono što osjećam. Svaki čovjek je drugačiji, netko crta što vidi, a netko što je doživio. Svatko kreira svoju umjetnost. Slikanje mi je terapija osjećaja ili sjećanja. Iza svake slike koju sam naslikala skriva se jedan ili više osjećaja ili sjećanja. Jednom sam naučila da se kod slikanja ne radi samo o rezultatu nego o procesu koji vodi do rezultata. Kad god slikam, najviše se koncentriram na trenutak u kojem sam, a ne na ono što ću za deset minuta raditi. Naravno, ako se želi dobiti neki određeni motiv, onda nema više toliko slobode.

Nemam neki određeni osjećaj dok slikam, slikanje mi pomaže da dobijem red u svojoj glavi, ali ipak ne može sve promijeniti. Slikajući se opustim i sve oko sebe zaboravim.

**Manon Schallehn, 9. r., Luzern**

# GODIŠNJA DOBA

## SVAĐA GODIŠNJIH DOBA



ZIMA (Leo): Ja sam zima i ja sam najbolje godišnje doba jer imam puno snijega. Može se ići skijati, sanjkatiti, klizati, grudati i graditi snjegovića.

LJETO (Nicholas): Ma šuti, Leo, zimo jedna! Ja sam ljeto i ja sam najbolje godišnje doba jer se dugo može biti vani, jesti jagode i sladoled. Može se ići na bazen, plažu i tražiti školjke.

PROLJEĆE (Lorenzo): Ma joooj, pa ja sam najbolje godišnje doba, što je vama?! Vraćaju se ptice selice, ima puno cvijeća i dani su sve duži pa se možemo duže vani igrati.

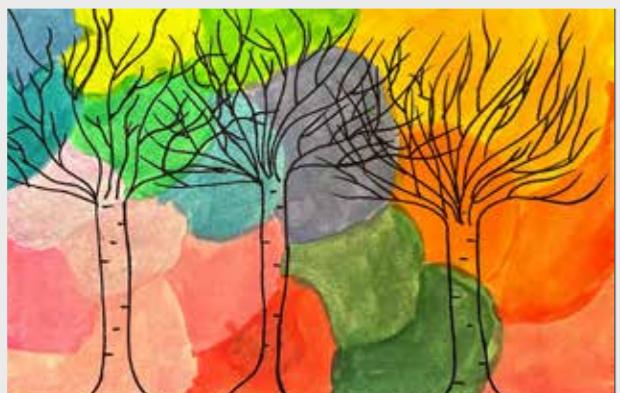
JESEN (Loris): Što vas trojica pričate? Ja sam najbolje doba na svijetu jer dozrijevaju jabuke, kruške i drugo voće. Lišće je šareno, otpada i može se skočiti u njega.

GODINA (Oliver): Prestanite odmah! Svi ste jednako dobri i najbolji ste zajedno jer činite mene različitom.

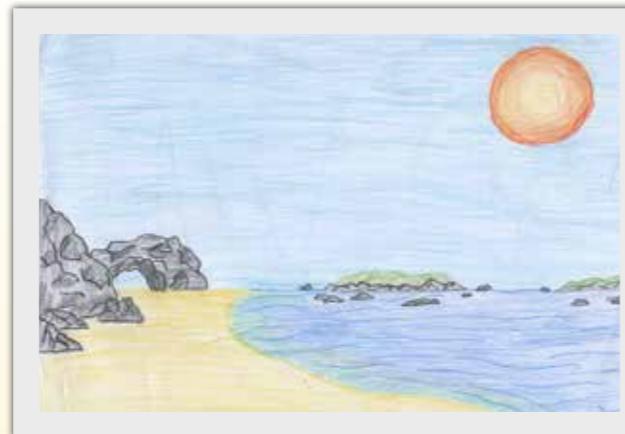
Leo Ćulanić, 1. r., Nicholas Hill, 1. r., Lorenzo Coiro, 2. r., Loris Lapenda, 1. r. i Oliver Stanojević, 3. r., Zug



Sveti Nikola, Ema Babić, 2. r., Arbon



Boje jeseni, Mia Coiro, 4. r., Zug



Plaža, Niko Pančiško, 8. r., Uzwil



Božić u Horgenu, zadatke pripremile Martina Krce, 7. r., Irina Kos, 8. r. i Lara Prcela, 8. r.

## SUNCE

Nekad ga ima, nekad nema.  
Zimi se sprema, ljeti prži.  
Zimi se samo pokaže,  
ali nikad ne laže.

Noću se povuče,  
a danom mi bude vruće.  
Kad ga pogledaš je lijepo,  
ali me učini slijepom.

Debora Arman, 8. r., Menziken



Sunce sja  
pa livada blista  
od sreće.

Valentina Jelušić, 8. r., Heerbrugg

Cvijeće se diglo,  
obojilo svu travu.  
Proljeće je.

Klara Jukić, 6. r., Heerbrugg



Ljeto, Elena Bagarić, 3. r., Basel



Rijeka života, Luca Vinočić, 7. r., Oftringen

## SLOBODNO VRIJEME

### IZGUBLJENI MOBITEL

Počeli su sportski praznici. Bilo nam je dragو što imamo vremena za druženje s prijateljima u divljini. Pripremili smo sve za igru i roštilj. Jakov je imao ideju da se igramo skrivača. Nakon igre, kada smo se vratili jesti, shvatili smo da je Jakovu ispoa mobitel. Dugo smo hodali i tražili. Prva potraga je bila bezuspješna. Uspješno smo pronašli mobitel uz pomoć mama. Što bismo mi bez njih? Bio je to lijep dan, pun igre i smijeha.

Petar Radoš, 6. r., Liestal



Mačka koja je mnogo jela,  
Marija Andrić, 5. r., Villars-sur-Glâne

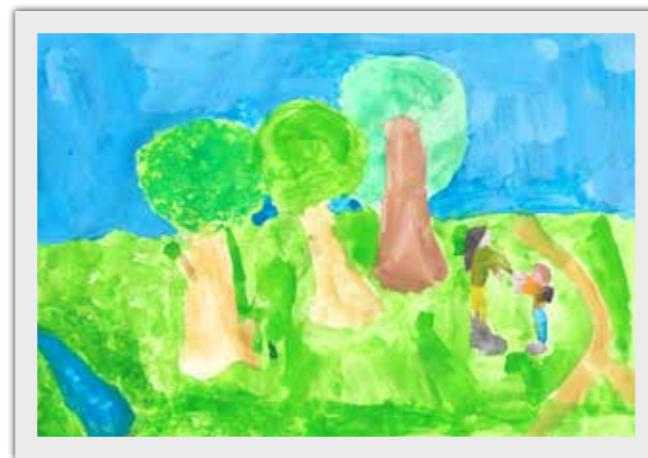
### PRIJATELJI SU...

BFF, kada nekoga voliš i kada se tebi netko svida, kada nekome vjeruješ, kada se netko lijepo ponaša, kada se netko brine o tebi.

Ana Vujević, 2. r., Mettmenstetten



Ljubimac, Tereza Anđelić, 3. r., Möhlin



U prirodi, Leon Kuthan Vrdoljak, 3. r., Ascona

## TO SAM JA

### IMAM ZEMLJU U JEZIKU, IMAM JEZIK U ZEMLJI

Rođena sam 2. siječnja 2007. godine u Zagrebu. Moja je sestra rođena dvije godine nakon mene, isto u Zagrebu. Naša se obitelj sastojala od mame, tate, sestre i mene. I tako sam krenula u osnovnu školu u kojoj sam završila prvi i drugi razred. Tata je pronašao novi, bolje plaćeni posao, i to u ABB-u u Švicarskoj. Pošto su roditelji bili upravo kupili građevinsko zemljište i htjeli su nam sagraditi kuću, trebalo im je novca, a mogli su puno više zaraditi u Švicarskoj nego u Hrvatskoj.

Tako smo se 2015. godine svih četvoro preselili u Untersiggenthal. Ja sam krenula u treći razred, a moja sestra u prvi i nijedna od nas nije znala njemački jezik, ali smo se snašle. Mama je ostala doma i nije radila, a onda je 2017. zatrudnjela i na svijet je 2018. došao moj mali brat.

Moja sestra i ja brzo smo naučile njemački, ali što nam je bolje išao njemački, to smo brže i više zaboravljale hrvatski. Iako već pola života živim u Švicarskoj, i dalje se osjećam kao stranac i razmišljam kako bi bilo da sada živim u Hrvatskoj. Ali i tamo me ljudi vide kao Švicarku.

Fali mi Hrvatska i željela bih se preseliti natrag, ali sam također zahvalna za sve što mi je Švicarska pružila, ljudi koje sam upoznala i jezike koje sam naučila. A najzahvalnija sam za brata, jer da se nismo odselili u Švicarsku, njega ne bi bilo.

Lucija Justinić, 11. r., Nussbaumen



Abeceda, Luka Armbruster, 1. r., Niko Armbruster, 4. r., Dora Ludovika Goldinger, 3. r., Caissy Lovrić, 3. r., Conner Lovrić, 4. r. i David Leto, 4. r., Friesenberg

## MOJA MAMA

Moja mama zove se Aida. Ona je dobra kuharica. U slobodno vrijeme najviše voli gledati telefon. Uvijek mi kaže: „Sara, volim te.“ Najviše volim kada zajedno igramo Nintendo. Jako je volim.

Sara Arambašić, 3. r., Riazzino

## OBITELJ

Ja imam malu sestruru i ona se zove Nora. Ona ima sedam godina. Njena kosa je duga i smeđa, a obraz je rumen. Puno jede, ali je mršava. Njena omiljena boja je plava. Moja mama se zove Ivana. Ona je medicinska sestra. Voli ljudi i pomaže im. Moj tata se zove Jozo. On puno zna o struji i radi s kablovima. Od svih sportova najviše voli nogomet. Svi jedva čekamo Europsko prvenstvo u nogometu. Ja se zovem Mia i sve ih puno volim.

Mia Karlović, 5. r., Möhlin



Autoportret, Mateo Kos, 2. r., Uster

## FRANA I GITARA

Moj hobi je sviranje gitare. Jedan dan u tjednu imam sat gitare, a jedan dan učim teoriju. Ponekad imam koncert na kojem pokažem roditeljima što sam naučila. Gitara je žičani instrument. Jako volim svirati gitaru, a kad netko ima rođendan sviram mu pjesmu *Sretan rođendan* na gitari.

Frana: Hej, gitaro! Kako si?

Gitara: Loše.

Frana: Što je bilo? Dosadno ti je?

Gitara: Da!

Frana: Hm! Pomoći će ti da ti ne bude više dosadno. Znam!  
Hoćeš li crtati?

Gitara: Neeeeee!

Frana: A čitati?

Gitara: Isto neeeeeeee!

Frana: A pisati?

Gitara: Neeeeeeeeee!

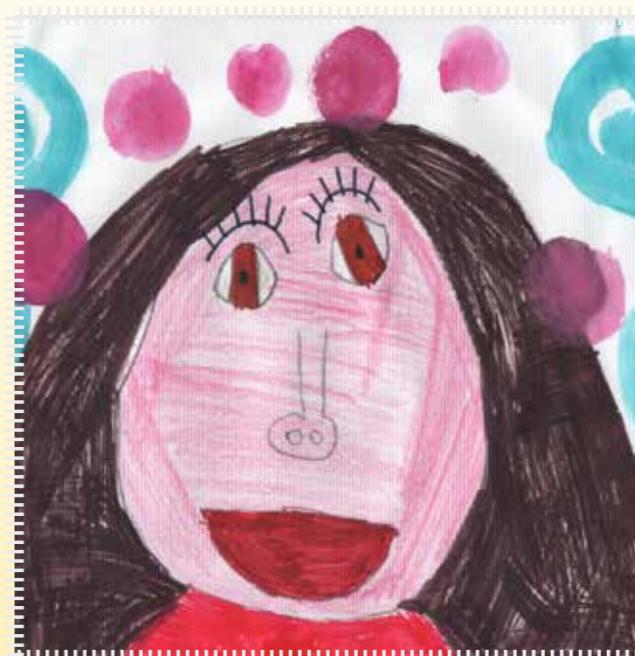
Frana: ZNAM!!! Hoćeš li svirati?

Gitara: Daaaaaaaa! Hoćemo?

Frana: Ajmo!

Frana i Gitara:

Frana Mamić, 4. r., Kappeli



Autoportret, Sanja Sofia Wyss, 2. r. Wohlen



Autoportret, Noah Rašić, 3. r., Heerbrugg

# MAŠTA

## BILA JE JEDNA MALA VILA

Bila je jedna mala vila  
Koja je imala velika krila

Jedini poklon koji dobije ona  
Velikog slona i malog konja

Bio je davno veliki medo  
Taj medo je volio sladoled Ledo

Jednog dana pao je snijeg  
Nakon dva dana snijeg postao med

Jann Žonka, 7. r., Arbon

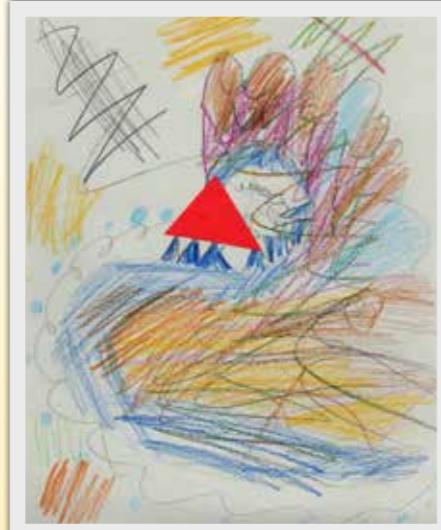
## ČITAMO LEKTIRU: MIŠ (BOŽIDAR PROSENJAK)

Prijatelji su uhvatili miša. Ponosno su ga pokazivali svima u ulici. Dolazila je noć, a djeca nisu imala gdje s njim. Probali su ga odnijeti kućama, ali roditelji ga nisu htjeli. U šupi je bila mačka, a smočnica puna hrane koju bi miš pojeo. Odlučili su ga prodati i zaraditi za žvake, ali nisu uspjeli. Na kraju je miš riješio problem jer im je pobegao, a dječaci su otisli kućama.

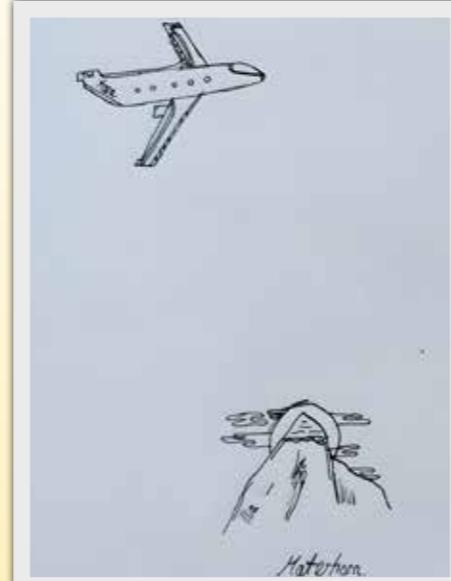
Maria Teresa Brica, 4.r, Azzurra Coletti, 3.r,  
Celine Brica, 2.r, Massagno



Jednopotezna bojanka, Matea Paula Josefina Gmür-Lacić, 6. r., Wädenswil



Apstraktna likovna umjetnost po uzoru na prvu hrvatsku apstraktnu sliku slikara Josipa Seissela iz 1922. - Pafama, Mihaela Tadić, predškola, Bern



Let iznad Matterhorna, Ilian Lučić, 6. r., Küssnacht

## DALMATINER PUTUJE U ŠVICARSKU

Dalmatiner Ben putuje sa svojom obitelji, Martom, tatom Lukom i mamom Jane u Švicarsku. Dolaze iz Hrvatske avionom i ostaju dva tjedna. Za to vrijeme rade puno stvari, na primjer idu skijati i voze se brodom po jezerima. Posjetili su i puno mesta, glavni grad Bern, planinu Matterhorn i puno drugih. Dok su bili tamo, bilo je božićno vrijeme pa su poslije planinarenja išli na božićni sajam. Putovanje je bilo pri kraju pa su kupili par specijaliteta, švicarsku čokoladu i raklet. Iz zračne luke Basel putuju natrag u Kaliforniju. U Švicarskoj im je bilo lijepo.

Roko Tuta, 2. r., Elodie Lučić, 3. r., Gabriel Mikulić, 5. r.,  
Nikola Peševski, 7. r., Küssnacht



Priroda kao najveći umjetnik - otok Galešnjak,  
Catherine Cardoso, 4. r., Biasca

## LJUBAV

**L**jubiti nije lako

**U**srcu je najtoplje

**B**udi zauvijek zaljubljen

**A**li pazi da ostaneš sretan

**V**olim te!

David Pražak, 8. r., Oftringen



Dalmatiner putuje u Švicarsku, Helena Sušilo, 6. r.  
i Dario Vujević, 8. r., Mettmenstetten

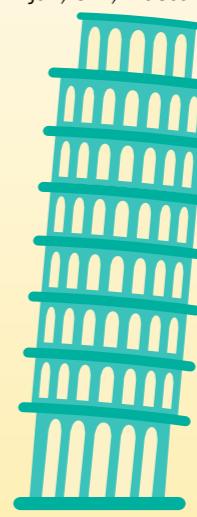
## PUT U ITALIJU

Petar i Marija se pripremaju za put. Petar priprema sve u zadnji tren, a uskoro dolazi autobus koji će njega i njegovu obitelj odvesti u Italiju. Kad mu mama kaže da je autobus došao po njih, on još uvijek traži svoj tablet i ne želi ići bez njega. Napokon ga je našao ispod jastuka i spakirao ga skupa s tri majice, tri para hlača, četkicom i pastom za zube. Marija je za put već sve pripremila: tri majice, tri hlače i tenisice. Željela je uzeti svog omiljenog medvjedića, no nigdje ga nije mogla naći jer je bio zapeo iza kreveta. Kad ga je spakirala u svoj kofer, polako je s obitelji krenula čekati bus.

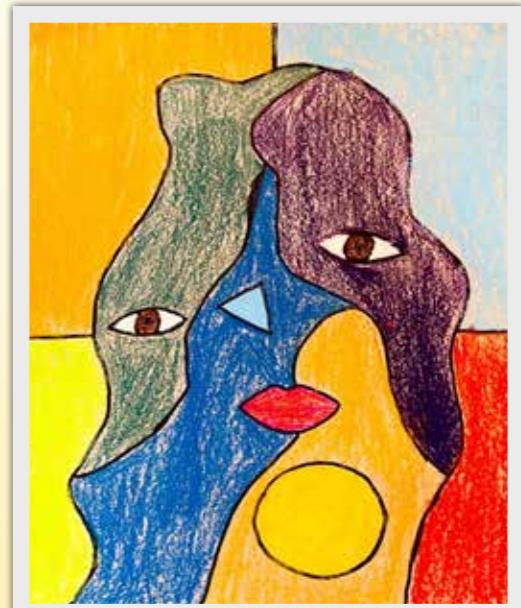
Lana Drinjak, 6. r., Biasca



Šašave maske, Petra Šetka, 2. r, Filip Klobučar, 2. r.  
i Sara Topalović, 3. r., Menziken



Šarena bundeva, Katarina Čulo, 1. r.,  
Emmenbrücke



Slikam kao Picasso, Antonia Berišić, 5. r., Kappeli

# MOJA DOMOVINA

## MOJ DAN U SPLITU

Prošle školske godine, u Švicarskoj školi, sam dobila temu da nešto napišem o Splitu. Tema mi se činila zanimljiva, pa sam sa svojom obitelji odlučila otići u Split. Posjetili smo puno zanimljivih mesta: Dioklecijanovu palaču, crkvu i samostan svetog Frane, kip Grgura Ninskog... Kada sam pomisliла da smo posjetili sva zanimljiva mjesta, došli smo na jedno mjesto koje me oduševilo. Splitska riva! Duga šetnica uz more mi se jako svidjela. Pogled na more i brodove me očarao. Vidjela sam puno sretnih ljudi koji su se šetali. Sjeli smo na terasu nekog kafića i uživali u predivnom danu. Splitska riva je mjesto koje svi moramo vidjeti.

Martina Kutleša, 6. r., Muttenz



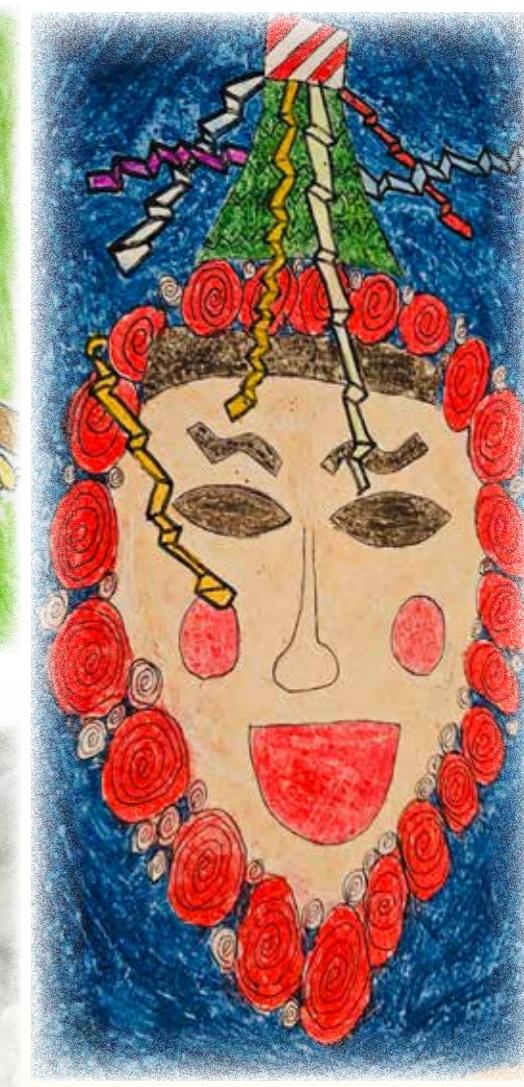
Dubrovnik u stilu Ede Murtića, Maria Teresa Brica, 4. r., Massagno



Halubajski zvončar, Sara Pervan, 2. r., Giubiasco



Halubajski zvončar, Mateo Tufeković, 4. r., Nussbaumen

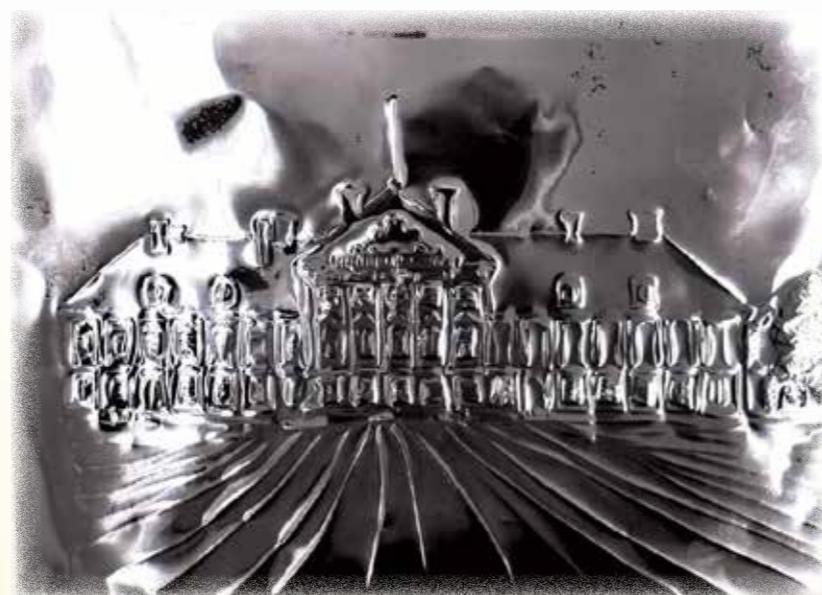


Vukovojevački starci, Mateo Sulić, 5. r., Urdorf

## KOGA JA IMAM

Ja sam Hrvat iz Osijeka.  
Imam strica Ivicu u Hercegovini,  
imam djeda Acu u Račinovcima,  
imam ujka Mateja u Osijeku,  
kuma Jela živi u Osijeku.  
Rođak Marino živi u Splitu,  
a tetka u Tenji pokraj Osijeka.  
Najviše na svijetu volim svoju familiju.

Marko Čaćija, 7. r., Chur



Dvorac Eltz u Vukovaru, Karolina Martinović, 9. r., Altdorf



Tradicionalna hrvatska narodna nošnja - Dinara, Mateo Lovrinović, 8. r., Pfäffikon



Tradicionalna hrvatska narodna nošnja - Vinkovci, Emma Matić, 7. r., Dietikon

## MORE

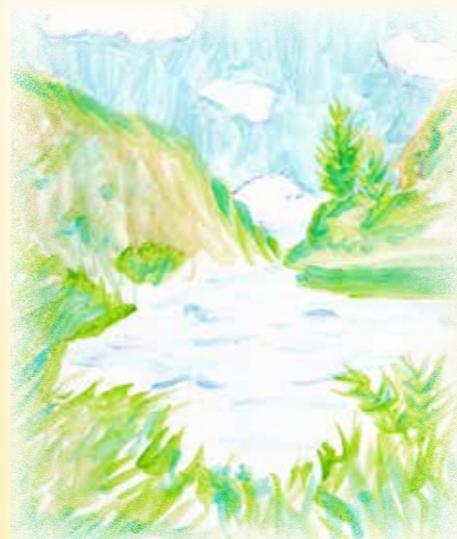
Valovito, duboko.  
Pjeni se, šumi, valja se.  
Ribe, školjke, zvijezde, sol.  
Šušti, udara, tutnji.  
Veliko, plavo.  
Sloboda.

Emili Bartulović, 6. r., Pfäffikon

## DOMOVINA

Lijepa, naša.  
Vladati, boriti, ratovati.  
Panonska Hrvatska, Primorska Hrvatska.  
Živjeti, osnovati, postati.  
Stara, kraljevska.  
Zemlja.

Lena Papić i Emma Matić, 7. r., Dietikon



Cetina, Melanie Matić, 5. r., Regensdorf



Kolo, Anđelina Škokić, 7. r., Muttenz



Ljelje, Daria Papić, 4. r., Liestal

## VOLIM SPLIT

Volim Split.

Split je moj hit.

Volim more i grad.

Volim kip od Grgura Ninskog.

Poljud je lud kad Hajduk pobijedi.

Torcida slavi, more se plavi.

Livaja radi gol i Split slavi.

Hodam kroz rivu i vidim galebe.

Volim kolače od Adele.

U Splitu je sve lijepo:

proljeće, ljeto, jesen i zima.

U Splitu je lijepa klima.

Volim kad slavimo Božić.

Imamo veliki bor.

Nova godina u Splitu je fantastična.

Lovere Maffei, 7. r., Regensdorf

**BAJKE**

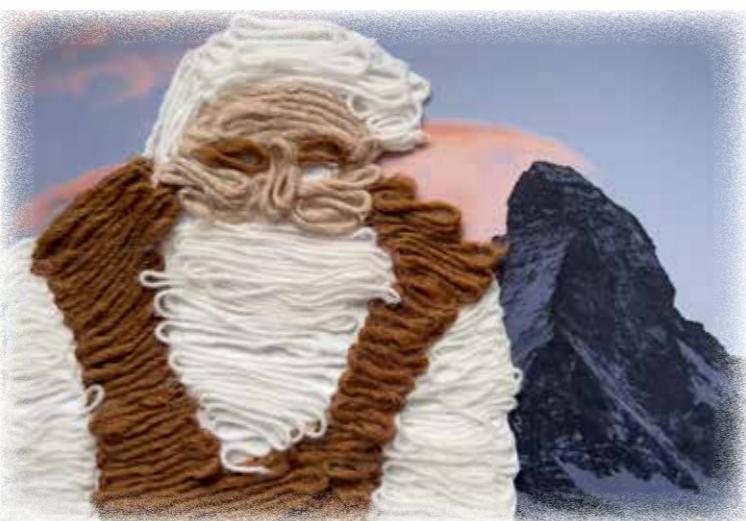
Ivana Brlić Mažuranić, Lena Madžarević,  
5. r., Luzern



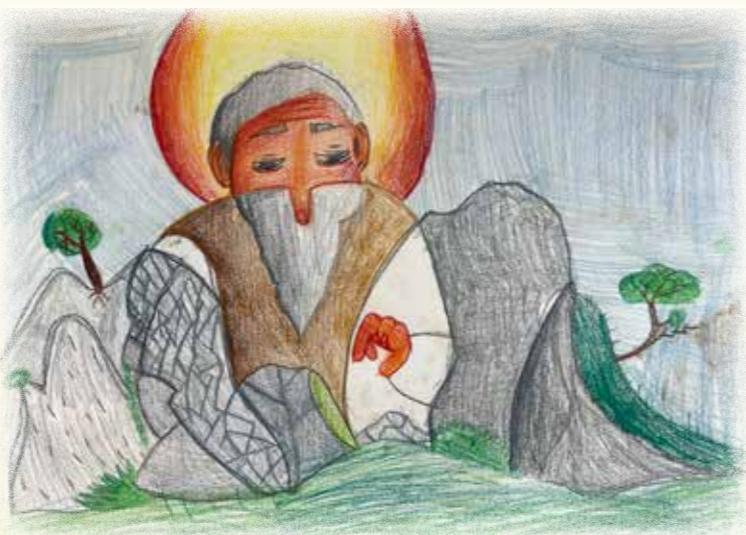
Regoč - kaligram, Olivia Tresch, 3. r., Emmenbrücke



Pjetličeva družina, Manuel Kressner, 2. r., Morges



Regoč na Matterhornu, Mila Djordić, 5. r., Rapperswil-Jona

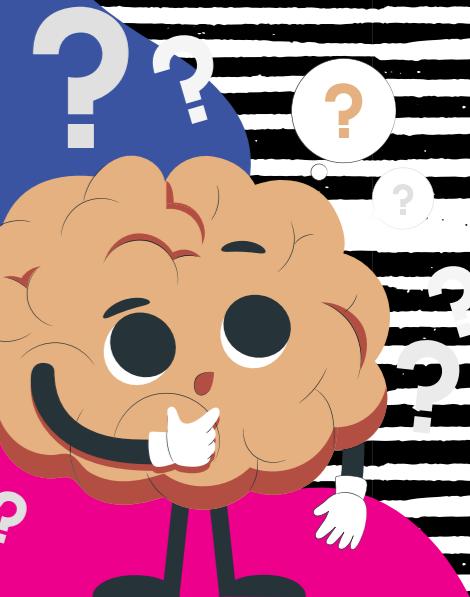
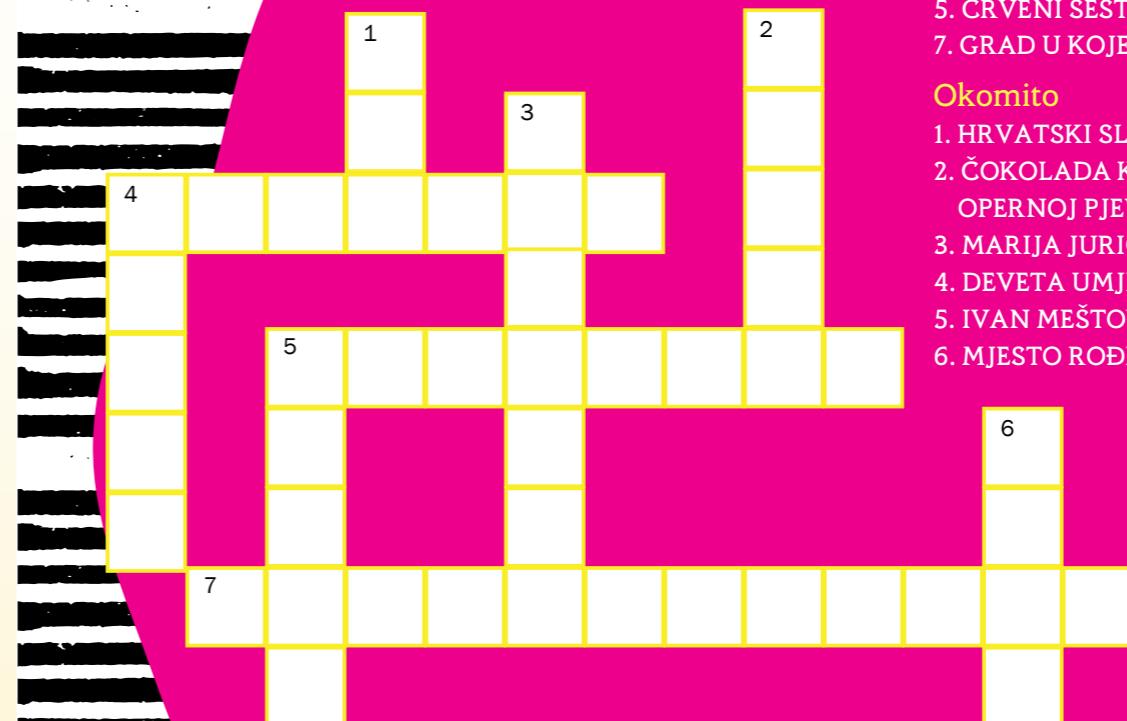


Regoč, Angelina Martins Miranda, 3. r., Chur

**OSMOSMJERKA**

A	T	R	O	M	D	O	H	I	A	B
B	K	I	P	A	R	C	R	Ć	E	T
P	I	S	M	O	R	E	V	S	B	Š
A	P	U	S	L	I	K	A	R	R	T
M	L	I	F	L	R	Ž	T	O	L	Z
U	M	J	E	T	N	O	S	T	I	O
Z	N	A	O	T	E	LJ	K	V	Ć	B
E	N	I	G	L	U	M	A	C	M	P
J	T	E	F	L	I	N	O	R	E	Z
M	Đ	Ć	I	N	A	R	U	Ž	A	M
H	Ž	A	J	I	R	E	L	A	G	I

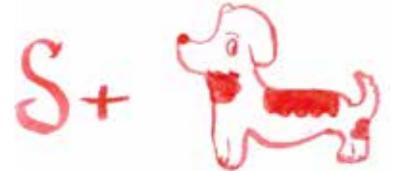
UMJETNOST  
HRVATSKA  
KIP  
KIPAR  
SLIKAR  
MUZEJ  
FILM  
GLUMAC  
IVANA  
BRLIĆ  
MAŽURANIĆ  
LINOREZ  
PISMO  
GALERIJA  
LJETO  
ODMOR  
MAGLA

**KRIŽALJKA**

- Vodoravno**
- 4. CRTANI FILM NAGRAĐEN OSKAROM
  - 5. CRVENI ŠESTINSKI
  - 7. GRAD U KOJEM ŽIVI PROFESOR BALTAZAR
- Okomito**
- 1. HRVATSKI SLIKAR MURTIĆ
  - 2. ČOKOLADA KOJA JE DOBILA IME PO OPERNOJ PJEVAČICI TRNINI
  - 3. MARIJA JURIĆ ...
  - 4. DEVETA UMJETNOST
  - 5. IVAN MEŠTOVIĆ JE BIO ...
  - 6. MJESTO ROĐENJA SLAVE RAŠKAJ

100 + I

Rješenje



Rješenje

O+N

Rješenje

B + clock

Rješenje



Rješenje



Rješenje



Rješenje

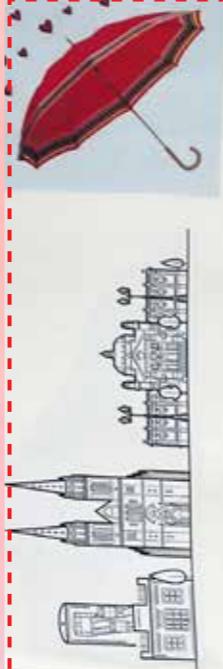


Rješenje

Rebuse pripremili: Ivan Pušeljić, 5. r., Ascona, Anastasia Gayer, 3. r., Ascona, Daniel Kovačević, 5. r., Ascona, Sara Arambašić, 3. r., Razzino, Amanda Marić, 4. r., Razzino



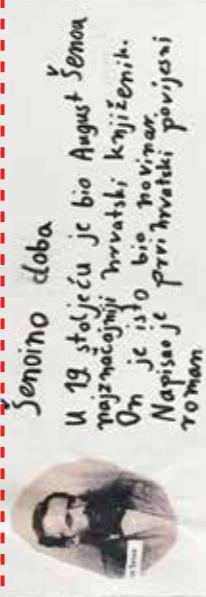
OBOJI KIŠOBRAK DA IZGLEDA  
KAO ŠESTINSKI KIŠOBRAK.



# Zagreb

## Kamenita vrata

Kamenita vrata su u stolici u Zagrebu gradec, sa prošnjom za kotač i gledaju na prstenju te zatvaraču kula iznad prolaza Zagreba su u 13. stoljeću poput ostalih mletačkih gradeca. Tijekom povijesti su vise puta stradala u požarima, od kojih je najpoznatiji bio onaj iz 1759. godine. Taj požar je uništio ne u kuli Zadru vrata, osim slike Majke Božje koja je očuvana. Zagrepčani su u spomen na taj događaj postavili sliku Majke Božje od Kamennih vrata te ga svetisale u proslavi ispod vrata.



*Budi velik,  
Jek borček,  
Tineć bješ savam  
stoj!  
Dro li blisko ne bi:  
Slema, slema doli,  
Zagrebogde dioni poj!*



ZLATAROVO  
ZLATO

Autor: pomoći Zagrebački  
kњижevnik August Šenoa.

Vrata krije: roman

O čemu se radi? : radi se o Žeban  
Dore Kuprić - Pavla Gregorjanca.  
Pavao je plemić a Dora kći  
zagrebačkog vlastara Štefana Gradeča.  
Pavlovo otac je bio protiv  
Ženudbe Dore i Pavla.  
Prije zaučavanja tragčnom smrš  
mlade Dore je bila otrvana.



**August Šenoa**  
Mali život Šenoa je počeo 1838. Izvlio  
je do 1881. godine prvo je bio potes  
poslje potresa je on umro.  
Kao je bio potres 3.800 ljudje  
i 5 učitelj počeli su Zagreb (tato  
mu je tad umro).

I bio je jednom od najvećih hrvatskih  
kњижevnika.



= odreži

= savij



### Legenda o CRNOJ KRALJICI

Barbara Čejka i prelijepi i slatki vodenički Medvedgrad, o njoi i denas kruže strane priče. Govori se da se unijek odje u crno i zemnala je ona mogila. Priza se da je probila dušu vrugu tako bi svoje blago zaštitiла od turskih napada, kada je unike prehvatio se, u življu kraljicu i njene smije i čandanači cuvali blago.

Ima još puno legendi o crnoj istini, o što joj od svog koga da je Barbara celija viknu. Viđale Medveđogradom 15. stoljeću.

## SKELA

Skela je bila važno pjeveno gradstvo jer se Sava na Zagrebačkom području stajčima pretvorila. Može se prebaciti s jedne strane na drugu. Petko su se skele počele tornjenjovati, mostovima. Skela u Kredavama, koja povezuje Samoborski i Zaprešički kraj, prometuje već 75 godina. Voz i leti; zimi i jod ujek je najbrži put od Samobora do Zaprešića.



# ZAGREB

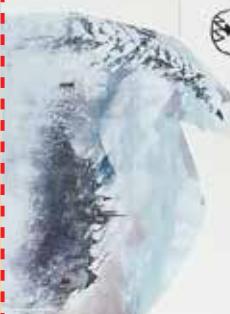
## Zagrebu

Ravnim stanicom Grice brda  
Kao junak ujek i mlad,  
Svake glave, celi krvla.  
Slavni stari Zagreb - grad:  
Živ, ponos,  
Jek prkosit,  
Kad tu klje - ne bi:  
Sava, slova hrke,  
Zagreb - grad u dnu mog!



## Medvedgrad

Medvedgrad je sagraden u 15. stoljeću. Medvedgrad je bio iznad Zagreba, na planini jezero od mješavine streljaka i hrabrogo. Bio je potres, onda je Medvedgrad "opušten" u godinu 1570. Medvedgrad je bio aktivni dobrobitnik bogatih. Kad su Turci zaustavili zemljopravljanje, Medvedgrad je bio mrtva kula.



U vrijeme velike sube u Zagrebu prolazio je neki bar na čelu vojske, došao do izvora vode, i tamo su zatezali djevojku Mandušku, koja je ka izvor došla po vodu. Bar je djevojci doširio "Zagreb! Mandušo!" Tako je Zagreb dobio ime, pa zato je poznat je Manduševac. Znanstvenici smatraju da je ime grada poteklo od riječi grab ili greb.



## FONTANA NUSTAMBAK

U vrijeme velike sube u Zagrebu prolazio je neki bar na čelu vojske, došao do izvora vode, i tamo su zatezali djevojku Mandušku, koja je ka izvor došla po vodu.

Bar je djevojci doširio "Zagreb! Mandušo!" Tako je Zagreb dobio ime, pa zato je poznat je Manduševac.

Znanstvenici smatraju da je ime grada poteklo od riječi grab ili greb.

Grupni rad učenika nastavnog mjesto Nussbaumen

Izvori: slikovnica Zlatarovo zlato Z. Bašića i T. Konforde, Moj Zagreb i ja autora A. Birin, T. Šarljija i N. Štambak te ilustrirana autobiografije Augusta Šenoe T. Zagode s ilustracijama D. Kukića, mrežna stranica <https://www.infozagreb.hr/hr>